

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 15.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenšest nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Nekaj pouka liberalcem.

Kaj bolj neumnega, si je težko misliti
nego to, kar kvasi „Narod“ neprenehoma o
cerkvenem premoženju in o duhovskih do-
hodkih.

Ne moremo se baviti z vsako neum-
nostjo, ki je priobči, le na en članek iz zad-
njega časa se hočemo ozreti, ker je bolj na-
čelne važnosti.

Prošli teden je „Narod“ pisal, da imajo
mnogi župniki izredno majhne dohodke. Ne-
kateri cerkveni dostojanstveniki imajo pa
ogromne dohodke; tem naj se vzame kar
imajo preveč in to naj se dá slabo plačanim
duhovnikom. Ta nasvet ponavljajo razno-
vrstni, tudi pošteni ljudje, in mislijo, da se
z njim izrekli neizpodbojno načelo. Ne za-
volje „Naroda“, ki mu je sploh vsaka pa-
metna beseda zastoj, marveč v splošno po-
jasnilo odgovarjamo v tem oziru:

Takozvano cerkveno premoženje ni last-
nina papeževa, škofov ali duhovnikov, mar-
več last raznovrstnih posamnih smotrov, ki
jih je darežljivost vernikov ustanovila ali
podprla. Cerkev kot religiozni organizem
nima nič premoženja; pač pa ga imajo njeni
posamni smotri: škofije, fare, razne ustanove
i. t. d. Vsak smoter je zase samostojen; iz
njega izvira posebna juridiška osebnost —
Cerkev je dolžna čuvati posamne smotre in
njihovo last in skrbeti, da se izvršuje volja
darovavcev, da se torej premoženje uporab-
lja za tisti smoter, za kateri je bilo da-
rovano.

Posamni smetri so pač podrejeni skup-
nemu smotru cele cerkve. Zato sme v po-
sebnih, važnih slučajih poglavar cerkve,
ki ima skrbeti za dosego skupnega smotra,
vporabo cerkvenega premoženja regulirati.
S tega stališča ni absolutno nemogoče, da
ne bi papež smel določiti, da se mora del
večjih dohodkov porabiti za izboljšanje
slabših.

A za tako delo je pred vsem treba
cerkvi s v o b o d e. V sedanjih razmerah
je to nemogoče. Papež nima moči, da bi
kaj takega mogel izpeljati. Pri nas v Av-

striji ima po sedanjih zakonih mnogo večjo
oblast na cerkveno premoženje država,
nego papež. V naših zakonih se sploh ni-
kjer ne priznava, da bi papež glede na
cerkveno premoženje sploh kaj smel. Kon-
kordatno določilo, da mora alienacijo znat-
nejših cerkvenih vrednosti dovoliti tudi
papež, je odpravljen. Ko bi papež kaj ta-
cega poizkusil, bi bile države brž po koncu
in stavimo, da bi tisti, ki danes ponujajo
svoje svete, na vso moč vpili z raznimi
liberalci, da se ne sme pustiti papeževu
vtikanje v svetost vstanov, ki jih čuva
država!

Sicer bi pa bilo za vse boljše, ako bi
bili duhovniki glede na svojo službo in do-
hodke neodvisni od države. Danes pa
država upravlja verski za-
klad, ki ga je vzela raznim cerkvenim
smotrom, in zato je umljivo, da državni zbor
razpravlja o duhovskih plačah.

Tudi je velika laž, kar piše „Narod“,
da hočejo tisti, ki imajo vsega preveč, še
več imeti. Pri regulaciji se ne gre zato, da
bi se zvišale plače vsem, ampak samo za
to, da se določi neka najnižja vsota, katera
je potrebna. Tisti, ki ima manj, temu se to-
liko doda, kdor ima dovolj, ne dobi nič.
Glavna stvar pa je p r e s k r b a z a s t a -
r o s t, in zato se mi potegujemo v v s e h
s t a n o v i h. Svoje stališče v vprašanju
delavske preskrbe za starost in onemoglost,
državno zavarovanje proti nezgodam in take
dalje smo že dovolj dostikrat naglasili. Že-
limo le, da bi tudi liberalci prišli enkrat
do prave pameti in se lotili socialnih vpra-
šanj, kakor to zahteva sedanja doba.

Državni zbor.

Dunaj, 23. marca.

Državna uprava.

Proračunski odtok je v torek zvečer,
včeraj in danes dopoldne razpravljali o po-
glavju „finančna uprava“.

To poglavje izkaže za l. 1905 troškov
77.705.662 kron, dohodkov pa 6.424.944 K.
Goverili so malone vsi člani proračunskega
odseka. Skoraj brez izjeme so vsi govorniki

naglašali, da deželam brez izjeme preti fi-
nančni polom.

Pa tudi občine so že preobložene s pri-
kladami. — Dolžnost države je, da deželam
prepusti ali gotove davke ali pa določi pri-
merne vsote iz svojih dohodkov. Dežele so
izerpale vse svoje vire, s samimi prikladami
pa se ne rešijo iz primanjkljajev.

Fin. minister dr. Kosel je včeraj od-
govarjal na razne pritožbe. V prvi vrsti je
naglašal potrebo varčnosti. Minister
sam prizna, da fin. uprava le prikriva
primanjkljaj v drž. gospodarstvu in da je že
dvakrat v zadnjih letih morala država
dobiti večje dohodke. Od direktnih
davkov država pač ne more pričakovati
več dohodkov, torej preostanejo le indi-
rektni davki, v prvi vrsti od
piva in žganja. — Ker pa je pivo že
znatno obdačeno z deželnimi in občinskimi
nakladami, bi se konsum ne pomnožil in
država bi ne imela posebnih višjih dohod-
kov. Preostalo bi torej le žganje, ki je v
drugih državah itak višje obdačeno.

Glede državnega posojila na
srečke, katero je priporočal dr. Kra-
maš in svrhu višjih podpor za starinske spom-
enike in izkopine, odgovarja minister, da
ima razne pomisleke proti tej ideji. Glavni
pomislek je pač ta, da bi se potem udoma-
čila državna posojila v razne druge svrhe.
Fin. uprava hoče po možnosti zvišati letne
državne podpore v označeni namen.

Gledé posojila za izpopolnitev tele-
fonske mreže omeni minister, da
prizna to potrebo, a se ne more ogrevati
za posebno posojilo samo za telefon. Pač
pa hoče fin. uprava iz lanskih preostankov
določiti primerne vsote v ta namen.

Glede pritožb, da od leta do leta ra-
stejo troški za uradništvo pripomni mini-
ster, da je treba v tem oziru
večje varčnosti in določiti
gotovo mejo. Uradnike je treba pri-
merne plačati, a odpravi naj se razvada,
da se ustanavljajo vedno nove službe in
cepijo razne agende. Fin. minister hoče
imeti v fin. ministrstvu uradnike, ki so si
v raznih deželah pridobili praktično izvež-
banje in znanje razmer.

Dr. Steinwender nasvetuje, naj

vlada predloži poizvedbe o uradniških dol-
govih in primerne nasvete v tem oziru.

Dr. vitez Starzynski zahteva re-
alne davke za dežele.

Dr. pl. Fuchs utemelji resolucijo:
Država naj vpelje idealen davek od svojih
podjetij, da morejo dežele in občine pobi-
rati od teh podjetij svoje priklade.

Poslanec Kaiser priporoča deželne
in občinske priklade od osebne
dohodarine. Proti temu predlogu je
govoril dr. Globinski. Vsa razprava je po-
kazala, da je soglasna sodba o žalostnih
deželnih finančah. Nismo pa slišali nobe-
nega predloga, ki bi ne vzbujal pomislekov.
Edino žganje je predmet, ki ga fin. uprava
morda že v kratkem višje obdači. A tudi
to bode le kaplja v globoko morje.

Poslanec Robič ostro graja,
da štajerska finančna uprava
premešča slovenske davčne
uradnike v nemške kraje, nem-
ške pa v slovenske kraje. V
mnogih nemških mestih in trgih na Gor. in
Srednjem Štajerskem so slovenski davčni
uradniki, ki ondi ne potrebujejo slovenskega
jezika, na pr. v Feldbachu, Voitsbergu,
Weizu, Judenburgu, Aussee-u, Mauternu,
Mürzzuschlagu in Neumarktu. V slovenske
kraje pa pošiljajo nemške uradnike, ki niti
ne razumejo jezika prebivalstva. Zdrava
človeška pamet in praktična služba pa za-
htevata, da domači uradniki ostanejo doma,
kjer poznajo razmere, ljudi in jezik. Gover-
nik odločno biča to postopanje štajerske
fin. uprave ter pozivlja vlado, da odpravi
to krivično postopanje. Končno priporoča
prošnjo fin. praktikantov, ki prosijo za pri-
merno plačo.

V istem smislu je danes govoril rusin-
ski poslanec Romanczuk, ki se je pritože-
val, da rusinske uradnike v Galicijo pre-
meščaj v poljske kraje, poljske uradnike
pa v rusinske kraje.

Danes popoldne se je pričela razprava
o direktnih davkih.

Razširjajte katoliško časopisje!

Vrhovni predsednik Vincencijevih družb
Vaudon je pisal švicarskemu kanoniku
pismo, v katerem priporoča katoličanom kot
najvažnejše opravilo razširjanje poštenega,
katoliškega časopisja. Ker je to pismo tudi
za naše razmere zelo važno, hočemo je tu
v kratkih besedah priobčiti v nadi, da se
bodo cenjeni bralci „Slovenca“ ravnali po
teh nasvetih.

LISTEK.

P. Gabriel Gruber.

(† 25.—26. marca 1805.)

Kdor le nekoliko Ljubljano pozna, vé
tudi za Gruberjev kanal, ali je vsaj slišal o
njem govoriti; malo pa jih je, kateri veje,
kako in kdaj da je postal, in od katerega
moža ima ime. A preden se bavimo z njim,
poglejmo, kako je bilo v Ljubljani in v
južno-zapadni okolici, ko Gruberjevega ka-
nala še ni bilo.

Ko ni bilo kanala, je morala vsa voda,
tudi tista, ki se zdaj po kanalu odteka, teči
skozi Ljubljano; struga Ljubljanice skozi
mesto pa ni bila tako globoka, kakor je
zdaj. Tako se je večkrat zgodilo, da je voda
izstopila in tekla po ulicah. Valvasor nam
pripoveduje dva strašna slučaja: Leta 1190.
je prišla voda pri nekaterih hišah do gornjih
oken in leta 1537. so se iz prvega nad-
stropja v čolnih vozilih. Da je pri taki po-
vodnji več ljudi utonilo in mesto trpelo ve-
liko škodo, ni treba praviti, kakor tudi ne,
da je bila „ljubljanjska“ megla tedaj še večja,
kakor zdaj.

Sedanja Črna vas in njena okolica, vse

barje je bilo res „močvirje“, večkrat tudi
pravo jezero. Od Ljubljane do Vrhnike ni
bilo nobene poti, nobenega mostu, pa tudi
v čolnu ni bilo lahko čez Ljubljano in
njene pritoke priti zavoljo blata. Po Ljub-
ljani in po nekaterih pritokih so sicer
brodarili s čolni, ali nikjer ni bilo trdnega,
suhega brega za prevoz.

Deželni glavarji so večkrat resno pre-
mišljevali in se z učenjaki posvetovali, kako
bi se dalo to močvirje posušiti. Že l. 1554.
sta bila poklicana dva strokovnjaka: Stefan
de Grandi iz Bolonje in Nikolaj Vendahelo
iz Mantove; obširne načrte pisarja Marko-
viča nam je ohranil Valvasor. Ali vse je
ostalo le pri načrtih in nasvetih do l. 1771.
Tega leta (9. marca) so sklenili, da se ima
denar pripraviti in po nekoliko pripravlje-
nem načrtu jezuita Gabriela Gruberja na-
praviti prekop. Ali preden se je delo začelo,
je preteklo še nekoliko časa in se je tudi
marsikaj premenilo, kajti nastale so nove
težave. — Gabriel Gruber je bil ravnatelj
brodarstva (Navigations-Director) in učitelj
na brodarški šoli, ko je dobil nepričako-
vano nalogo, da ima voditi prekop in kmalu
pričeti z delom. Načrt je napravil pred še-
stimi leti kot „šolsko nalogo“, v proračun-

je vzel pri nizki ceni najnižjo, ker velikih
števil so se vsi plašili. Medtem se je
zemljišče okoli Ljubljane zelo podražilo;
plača delavcem se je za tretjino povečala;
načrt so premenili, proračuna pa niso po-
pravili. Pri kopanju so prišli kmalu na stu-
dence, ki so kopanje zelo zadrževali. Ne
moremo se torej čuditi, če beremo, da je
proračunane vsote zmanjkalo, ko je bil pre-
kopane komaj do polovice gotov. Kaj
tedaj? — Delo so ustavili in Gruber je mo-
ral dati račun. Dal ga je tako, da niso našli
drugega pomanjkanja, kakor „da bi bil mo-
ral kot strokovnjak tudi studence v pro-
račun vzeti“. (!) Gruber se je vrnil na svoje
poprejšnje mesto nazaj, gospoda pa se je
začela zopet posvetovati, kaj bi storila; in
že so se slišali glasovi iz merodajnih kro-
gov, da se ima vse zopet zasuti, ko je prišlo
povelje z Dunaja, da se mora prekop na-
daljevati. Vodstvo so izročili obristu Strup-
pyju, ki ga je tudi srečno končal l. 1780.
Dne 25. novembra je tekla prvič voda po
novem Gruberjevem kanalu. Pozneje so ta
kanal še popravili in mnoge globokeje sko-
pali, pa tudi Ljubljano skozi mesto zelo
znižali in jej pri Vodmatu dali novo strugo.
Kdo je bil ta Gabriel Gruber?

Gabriel Gruber (ali Grueber) je bil Du-
najčan, sin premožnih staršev in daljni ro-
jak onega Janeza Gruberja, ki je dalj časa
na Mongolskem misijonaril in opisal lego
Kine. Naš Gabriel je bil rojen 6. majnika
1740. in je imel že v otroških letih željo,
da bi postal misijonar med neverniki, kakor
je bil njegov rojak Janez. Kot deček je bil
ves vnet za Kine, in ker je kitajska vlada
misijonarje le zavoljo matematike in meha-
nike sprejemala in čislala, se je Gabriel
trudil, da bi se v teh vedah posebno dobro
izuril. Ko je dopolnil 15. leto, je stopil v
družbo Jezusovo. Po noviciatu je modro-
slovne in bogoslovne študije v Gradcu kon-
čal z dobrim uspehom in nekoliko časa
latinščino učil na orientalski akademiji.
Potem pa so ga predstojniki poslali v Ljub-
ljano, da bi tu učil fiziko in mate-
matiko!) in se pripravljati za misijone
v Kini. Ko pa je papež Klement XIV. leta
1773. jezuitski red odpravil, je Gruberju iz-
ginilo vse upanje, da bi kdaj med never-
niki misijonaril, moral je le gledati, kako
si bo sedaj služil svoj kruh. Ali ni mu bilo

*) Med njegovimi učenci najdemo tudi Jurija
(poznejšega barona) Vega.

Verniki vse premalo uvažujejo važnost in pomen časopisja. Zidajo se cerkve in samostani, množe se sirotišnice in drugi zavodi, kar je gotovo hvalevredno, toda poznamo pa še drugo, veliko potrebo, in ta je: razširjanje katoliških listov. Če se ne bo katoliško časopisje razširjalo, podpiralo, bralo: zapuščene bodo cerkve redovi se bodo zatirali in dobrodelni zavodi se bodo odvzeli cerkvi, ako ravno jih je sama zidala.

Le glejmo gibanje duhov dandanes: povsod se šopiri nevera, brezboštvo; ljudje, ki so drugače miroljubni, postanejo brezumni in besni, če slišijo govoriti o cerkvi in njenih služabnikih. Katoliška cerkev je po njih mnenju najhujša sovražnica njihove družine, imovine, obrti itd.

Odkod ta napačna misel, ki je ne puste iz spomina? Iz časopisja, katere berejo, iz brezverskih, veri nasprotnih listov, kakršnih je mnogo dandanes (tudi pri nas na Kranjskem. Op. ured.). To je vzrok, da premnogi, ki čitajo te liste, postanejo najprvo malomarni in brezbržni v verskih zadevah in nazadnje neverni. Zato morajo nastopiti katoličani odločno proti temu zlu, ker drugače se utegne porušiti vse, kar so sezidali v dolgem času z velikim trudom in naporom. Dokler bode inteligenca prebirala izključno le protiversko časopisje, toliko časa ni upati na preobrat.

Katoličani naj smatrajo torej za prvo in najvažnejšo dolžnost svoje razširjati poštene, katoliške liste in jih zahtevati po vseh javnih lokalih.

Izdajalstvo socialne demokracije.

Obermarsloch ob Renu.

Naša velika stavka, ki je trajala celi mesec, je bila končana z našim porazom. Socialna demokracija, ki je imela dosedaj tukaj veliko moč, nas je izdala. Dolgo so vodili za nos njeni voditelji stavkujoče. Pri vsakem shodu so nas tolažili, da naj čakamo 7. shoda, in na tem smo izvedeli, da naj končamo stavko in začnemo zopet delati, ker smo z mnogimi zahtevami prodrli. Šli smo res na delo. Koj drugi dan pa zagledamo polno listkov, nabitih po vseh kolonijah, s sledečim pozivom: „Kameraden, weiter streiken“ (Tovariši, dalje stavkati). To zagenetko je rešila novica, da nas je glavni vodja stavke, socialni demokrat, opeharil; verjeli smo mu in opustili stavko. Sam jo je pa potegnil z znatno vsoto podpornega denarja za stavkujoče; govorica se širi, da je odnesel 2—3 tisoč mark. Ostali socialno-demokratski vodje so mu seveda takej sledili v tem nelepem činu in si nabasali denarja in izginili. Vsa podporna glavnica je znašala 121750 mark in 40 pfenigov. Sam kolinski nadškof je podaril 30000 mark, vrtislavski pa 15000 mark. Sedaj razumemo tudi, zakaj so se delile stavkujočim tako pičle vsote; omoženi so dobivali po 5 mark, samski pa po 3 marke za celi mesec. Ogorčenje nad socialno-demokratskimi voditelji, ki so na tak podel način izdali interese delavstva, je obče in bo tukajšnji dosedaj krepki socialno-demokratski organizaciji brez dvoma silno škodljivo. Slovencev dela v tukajšnjih rudokopih približno kakih dva tisoč, na Vestfalskem pa jih je še mnogo več. Nekateri smo si naročili „Sl. Gospodarja“ in

mного skrbeti; učenjaki in velikaši so ga že tako čislali, da so mu izročili brodersko šolo. Kmalu je postal tudi ravnatelj brodarstva, 3. majnika pa c. kr. svetnik.²⁾ S svojim mlajšim bratom Tobijem³⁾ ki je bil tudi nekoliko časa na Kranjskem, potem pa v Banatu inženir in na stare dni nadzornik cesarjevih posestev na Češkem, je živel naš Gabriel v lepi, bratski slogi in v vednem dopisovanju. V časnih rečeh se mu tedaj v Ljubljani ni slabo godilo. Imel je lepo službo, in ker ni bil več redovnik, je tudi še prejel znatno dedščino po svojih starših, kateri se je bil prej odpovedal. Ni mu bilo tedaj treba špekulirati na denar pri kopanju kanala, kakor so ga nekateri dolžili. Lahko si je preskrbel letovišče pod Rožnikom in v Ljubljani krasno hišo, nekdanjo zvezdarno, današnjo Virantovo hišo, v kateri je zdaj Gospodinska šola — Smemo si misliti, da je to storil zato, da so zamogli njegovi sobratje in kolegi, kateri so

²⁾ Glej: „Mittheilungen des Muscalverceines“ für Krain, 1896, str. 96.

³⁾ Tobija Gruber je dal tiskati na Dunaju leta 1781. Pisma o vodah na Kranjskem, posebno o Cirkniškem jezeru „po lastnem opazovanju“. Pozneje je skrbel, da se je Gabrielova razprava o regulaciji Save natisnila v Praškem arhivu za geografijo 1802.

„Domoljuba“, da imamo kaj berila v domačem jeziku.

Tedenski pregled.

Zahvala cesarjeva „Slovanski zvez“ je dala povod, da je glasilo liberalne stranke zagnalo silen hrup in robnolo zoper kat. narodno stranko; obenem pa izjavlja, „da nima nobenega vzroka, navduševati se za Avstrijo“. Ali ni ta list tudi glasilo c. kr. uradništva? — V ponedeljekovi št. „Slov.“ je bilo dalje razmotrivanje člankov o Trstu ki je bil objavljen v „Oster. Rundschau“. Članek toži po pravici, kako je zaostal Trst n. pr. za Hamburgom, a nemški članek ne mara povedati vzroka. Hamburg se je dvignil, ker imajo sosedne pokrajine razvito šolstvo in velika prometna sredstva, goste posejane železnice. Vsega tega v našem slovanskem Primorju ni. Drugi vzrok: Trst ni nemško mesto. — Turčije se vajratno pripravlja za vojsko. — V Draždanah so nabrali 40.000 mark za grofco Montignoz, ki jih je pa odklonila. — Za zlet „Glasb. Mat.“ v Trst, ki se vrši jutri in pojutrišnjem se je oglasilo do 400 udeležencev. — Pogorela je tovarna na Fuzinah pri Ljubljani dne 22. t. m. Prihitelo je na pomoč 6 požarnih bramb. Rešiti se ni dalo skoro ničesa. Škode je 120.000 kron. — Imenovanje častnih občanov na Jesenicah je bilo razveljavljeno, Dne 22. sušca se je volitev obnovila. Izvolili so prejšnjih 13 članov ter pridružili še enega. Vražne številke 13 ne marajo. — Zakon o izpremembi kongruie bo predložen v kratkem v državnem zboru. — Rektor vseučilišča v Budimpešti je tudi po svoje salomonsko-modro rešil prošnjo kat. dijaštva, ki je zahtevalo, naj se zopet obesimo križi na vseučilišču. Namesto razpela je dal postaviti ogrski grb s krono, ki je na njej tudi križ. V Trstu so prišli družbo tatov, ki je tekom par let izvršila 84 vlomov.

Vojska. Kuropatkin je prosil, da bi ga car odpoklical, kar se mu je tudi ugodilo. Vrhovno poveljstvo je dobil general Linevič, ki je star že 67 let, a še vedno junak. Kuropatkin se je že bil poslovil prav srčno od armade, a na poti proti domu se je premislil ter vrnil nazaj. Poverilo se mu je vsled želje vodstvo prve armade. — Japonci neprestano zasledujejo izmučene ruske čete. Ze nekaj dni je odkar so zasedli Kaijvan, se verno od Tjelina. Rusi hite v smeri proti Harbinu ter razdirajo za seboj železniški tir in mostove. Japo sko zasledovanje je vsled tega močno ovirano. Rusi se koncentrirajo, dobivajo ojačenja in delajo utrdbe. Del vladivostske posadke hiti proti Kirinu. — Glavni stan Linevičev je sedaj na postaji Gundšulin, 140 km od Tjelina. — Linevič hvali nanovo došle ruske čete. — Harbin je napolnjen z ranjenci. Primanjkuje zdravnikov in živil, ker so bili večje zaloge spravili v Mukden. — Širijo se vesti, da boče Japonska osvojene dele Mandžurije vrtniti Kitajski, da s tem prepreči eventualno rusko prodiranje proti jugu.

V Peterburgu so ustrelili 6 častnikov, ki niso 22. jan. pustili streljati na delavce. — V Varšavi so vrgli neznani storilci bombo na patroljo; sedem oseb je težko ranjenih.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja 26. sušca Teodor šk., Emanuel m.; ponedeljek 27. Janez Damašč. sp., Rupert šk.; torek 28. Janez Kapistr. sp.; sredo sreda 29. Ciril šk., Avgusta d.; četrtek 30. Angela F. od., Kvirin m.; petek 31. Gvidon sp., Spomin peterih ran N. G.; sobota 1. aprila Hugon šk., Teodora m.

Rusko-japonska vojska.

Rusko umikanje.

Peterburg, 22. marca. Iz Gutulina poročajo: Pri umikanju smo izgubili vso prtljago. Mnogo zdravnikov je bilo ranjenih in tudi osem sester težko poškodovanih. Armada se sedaj zbira. Ker se o bojih sedaj ničesa ne sliši, sodijo, da so Japonci utrujeni ter da so zasledovanje opustili. Ker se je pričelo tatjati in so mostovi razdrti, pričakujejo daljših presledkov v bojih, kijih bodo pa Japonci izrabili za napad na Vladivostok.

London, 22. marca. „Times“ poročajo iz Peterburga: Ko so se ruske čete dva dni popolnoma odpočile, nadaljujejo svoje umikanje proti severu. Japonci pre-

v Ljubljani služili svoj kruh⁴⁾ z njim skupaj stanovati in se po stari navadi še včasih razvedriti na letovišču. Znabiti da so mu tudi gmotno pripomogli in hišo nekako skupaj posedovali pod njegovim imenom (?)

Akoravno pa se je Gabrielu Gruberju v Ljubljani gmotno dobro godilo, se je vendarle Ljubljanec in svetnega življenja naveličal. Težko sta mu ležala na sruči spomin na srečna redovniška leta mladosti, in udarec, ki mu je naenkrat uničil vse do mišljije o popotovanju v Kino. Posebno pa so ga bolele razne opazke o prekopu, katere je moral večkrat slišati. Ko e tedaj zvedel, da je papež potrdil jezuite v Rusiji, je zapustil Ljubljano, in se je podal k svojim nekdanjim redovnim bratom v Rusijo l. 1786. Ruska cesarica Katarina namreč ni pustila proglasiti papeževga pisma o zatrtju jezuitskega reda, jezuitom pa je zapovedala, da morajo ostati v svojih hišah, poučevati in druga opravila opravljati kakor

⁴⁾ Nekateri so bili v pastirstvu. Na gimnaziji so učili: Inocenčij baron Tauffler iz Višnje Gore do 14. jan. 1794. Karol Pauer (Korošec) do 20. jan. 1801. Ignacij Rosenberger (Dunajčan) do 20. febr. 1801. Makso Morautscher do 15. septembra 1806. Karol Rosmann do 7. maja 1824. (Glej: Nečasak, Gymn. Progr. 1860)

vidno slede. V Tjelinu stoji sedaj 40.000 Japoncev. Gremenje topov, ki se je predvčerajšnjim slišalo južno od Tjelina, je trajalo pozno v noč. Boj se je v resnici vršil; vendar pa še ni znano, katere čete so se ga udeleževale.

Pariz, 22. marca. „Echo de Paris“ poroča iz Peterburga: Po poročilu, ki je došlo generalnemu štabu, se po boju pri Kančulinu niso vršili resnejši spetadi s sovražnikom. Tudi boji pri tem kraju so se od strani napadajočih Japoncev vršili z mnogo manjšo energijo ko prejšnji. Bili se skoraj vsi le slabi napadi na ruske pozicije. V glavnem stanu so prepričani, da bodo velikanske izgube, ki so jih trpele japonske armade med bitko in med zasledovanjem, pri prihodnjih operacijah povzročile veliko oslabiljenje. Ruska armada je koncentrirana sedaj skoro popolnoma za brambenimi postojankami severne od Tjelina. Odredbe, ki jih je odredil general Linevič v varstvo umikanja, so se izredno izkazale ter mnogo pripomogle, da se je oviralo sovražno zasledovanje. General Linevič je odločen, porablja staro rusko umikalno taktiko iz leta 1812, z najbrezobzirnejšim razdiranjem vseh komunikacij in opustošenjem ozemlja v cellem obsegu si obeta najgotovnejših uspehov. Nova razdelitev armade, razun nekih malenkosti, je skoro popolnoma izpeljana. Glavni armadni stan se sedaj nahaja v Sipingkaju.

London, 23. marca. Nekateri ameriški listi trdijo, da se bodo Rusi umaknili tudi za Harbin in da so vse zaloge rusko-kitajske banke že spravili v Irkutsk.

London, 23. marca. Tu se govori, da bodo Japonci uprizorili napade proti Harbinu, proti Kirinu in ob obrežju proti Vladivostoku. Rusi se koncentrirajo pri Cančunu, od koder pelje železnica v Kirin.

Tokio, 23. marca. Ojama poroča, da so japonske čete, ki so Ruse zasledovale, 21. t. m. prišle v Šantu, 20 milj se verno od Kaynena (na poti v Kirin). Močni ruski oddelki se v neredu umikajo proti severovzhodu ob železnici.

Peterburg, 23. marca. V Harbin prihajajo prve čete četrte armade. Linevič brzojavlja z dne 22. t. m.: O bojih s sovražnikom 21. t. m. nimam poročil.

Berolin, 23. marca. „Lokalanzeiger“ poroča: Rodbine železniških uslužbencev v Harbinu so dobile povelje, naj bodo pripravljene za odhod. Civilno prebivalstvo iz Vladivostoka je že na poti v Evropo. (?) Kolodvor v Harbinu je napolnjen z begunci. Londonski listi poročajo, da bo Linevič v kratkem (?) dobil 240.000 novih čet.

Za brambo Vladivostoka.

Pariz, 22. marca. „New-York-Herald“ poroča iz Šula: Iz Vladivostoka došli potniki poročajo, da vlada v cellem trdnjavskem okrožju živahna delavnost. Nove in stare utrdbe vedno ojačujejo. — Oboženje mesta je silno močno in število topov od obleganja Port Arturja pomnoženo najmanj dvakrat. Najtežji topovi iz trdnjav evropske Rusije se nahajajo sedaj v Vladivostoku. — Tudi posadka se pomnožuje neprenehoma ter sedaj šteje vsaj 40.000 mož. Vsak dan pride preko Harbovska po železnici okrog 1000 mož svežih čet. Zunaj luke križa iz 11 ladij obstoječa japonska eskadra. Sestdeset milj južno od trdnjave se je baje, kakor poročajo korejski ogleduhi, izkrcala japonska armada, močna tri divizije. O prodiranju teh čet pa dosedaj ni nobenega poročila. Častniki posadke so pa prepričani, da pred pozno pomladjo ni pričakovati res-

poprej. Bili so nekoliko časa v veliki stiski. Za papeževo pismo so sicer vedeli, ali pravilno se jim ni proglasilo, k veljavi je pa pravilen proglas potreben, in ravno v tem pismu je izrečeno, da se ima v vsaki hiši posebej proglasiti. Kaj tedaj? Ali so bili še redovniki, ali niso bili? Živel so po redovniško naprej; mirni v vesti, ker jim je to zapovedal tudi Ignacij Massalski, škof v Vilni in apostolski delegat za Rusijo, kateri bi moral papeževo pismo proglasiti in kateremu so morali tudi kot svetni duhovniki biti pokorni.

Ko je papež Pij VI. odobril postopanje jezuitov v Rusiji in jim dovolil sprejemati novince, so hiteli mnogi stari jezuiti v Rusijo in so se pridružili svojim nekdanjim redovniškim bratom. Med temi je bil tudi naš Gabriel Gruber, ki je tu med drugimi opravili več let učil matematiko in fiziko v Polocku in v Petrogradu, kjer je tudi kot predstojnik reda umrl vsled nesreče pri ognju v noči 25—26. marca 1805. Tedaj je te dni ravno 100 let njegove smrti. Spodobi se, da se Slovenci, posebno Ljubljančani, spominjamo meža, ki je 18 let med nami živel in tako veliko storil za Ljubljano in okolico.

J. Verhovc S. J.

nega japonskega napada na Vladivostok. — Železniško zvezo Vladivostok-Harbin ojstro stražijo močni ruski oddelki. Transport podmorskih čolnov iz Rusije še ni končan. V trdnjavi je sedaj baje 6 do 8 takih ladij pripravljenih. Izvzemši „Gromoboj“ so sedaj vse ladje tega ruskega brodograjskega podjetja za plovbo in boj.

Rusko brodogrje.

Po poročilu, ki je došlo Lloyd iz Suakima, je videl neki potniški parnik na vožnji iz Bombeja veliko bojno brodogrje okrog 350 morskih milj jugovzhodno od Adena. Brodogrje, najbrže brodogrje Roždestvenskega, je plulo v obliki dolgega klina v smeri proti severovzhodu. Iz tega bi bilo razvidno, da Roždestvenski križa v Adenskem zalivu, kjer pričakuje Nebogtova. Ta je v torek, dne 21. t. m. zapustil Kretu ter pleve sedaj proti Port Saidu. V kakih desetih dneh se bo najbrže že lahke združil z Roždestvenskim, torej začetkom aprila. Rusko mornariško ministrstvo pa namerava v maju odposlati še četrto, ponajveč iz novih ladij in križark obstoječe brodogrje, iz Kronstadta in Libave. Ko bi Roždestvenski hotel čakati tudi teh ladij, bi s svojimi operacijami v Tihem oceanu ne mogel začeti pred mesecem julijem.

Trdno upanje.

Pariz, 22. marca. „Eclair“ poroča iz Peterburga: V vojnem ministerstvu in v generalnem štabu imajo zopet prejšnji mir. Cela armada je polna zaupanja v novega poveljnika ter z veseljem upanjem glede nasproti bodočim dogodkom. Načrti in nameni generala Lineviča so neznani. Novi generalissimus dela ravno nasprotno od Kuropatkina. V Peterburg ne pride prav nobeno poročilo o bodočih namerah. Tu se z gotovostjo glasi, da je bil general Kuropatkin med umikanjem proti Tjelinu ranjen na roki od bombe, ki se je razpočila v njegovi bližini. Stanje njegove rane je bilo izpčetka nevarno; a pozneje se je dognalo, da je ranjeno le meso. Z Japonci se že 48 ur ni vršil noben boj. Po poročilu generala Černičeva, poveljnika obmejne straže, so se hunhuške čete zopet prikazale v bližini Majmačina.

Mobilizacija v Rusiji.

Peterburg, 23. marca. Kakor se glasi, se bo nova mobilizacija pričela 30 t. m. Prvi oddelki kavkaških čet dojejo na bojišče 4. aprila. Car je prosil Dragomirova, naj ostane v Peterburgu. Včeraj je sprejel poveljnika moskovskega vojaškega okraja, ki je bil v vprašanju mobilizacije grenadirskega polka poklican sem. Veliki knez Vladimir je predvčerajšnjim došel sem iz Čarskega sela preko varšavskega kolodvora.

O miru.

Peterburg, 22. marca. Od včeraj se mirovne vesti množe, da je kar čudno. Tudi v vladnih krogih veliko govore o bližnjem sklepu miru. Vendar pa zunanji urad molči ter zanika namen, skleniti mir. Visok uradnik pa se je izrazil danes: „Imeli bomo mir prej, nego se misli“.

London, 22. marca. Danes je imelo ministrstvo posebno sejo. Namen ministrskega sveta je bil, posvetovati se o predlogih, glede intervencije vlasti v vojski. Doslej še ni znano, kaj je sklenil ministrski svet.

Rusko poročilo o japonskih grozovitostih.

Peterburg, 23. marca. Iz Sipingaja brzojavljajo včeraj: Umikanje Rusov proti severu je povzročilo med mirnim prebivalstvom, ki je upalo na rusko zmago, veliko paniko. Sedaj beži vse v gore. Pri korakanju Rusov skozi kitajska mesta prebivalci zapirajo vrata, kadar pa pridejo Japonci, jim grede Kitajci praznično oblečeni nasproti s svojimi ženami in otroci. Japonci še vedno nadaljujejo s svojim neusmiljenim ravnanjem proti Kitajcem ter porablja iste kazni, ko prej v Inkavu in Ljaojanu. Tudi Kitajci, ki so le na sumu, da so v prijateljskem razmerju z Rusi, so mučeni. One Kitajce, ki so ušli proti severu, bičajo in enega uskoka so umorili. Sevrogcem, ki imajo ruski denar, sekajo proč roke. Celo onim, ki so imeli službeno opraviti z Rusi, ne prizanašajo. Prvi guverner v Ljaojanu, Sian, je zaprt v Hajčenu. Drugi guverner, Čen, je bil bičan in pregnan v Port Artur. Družina zadnjega je bila istotako tepena in en sluga usmrčen. Kitajski polkovnik Dzaho in njegovi nečaki so bili v Inkavu usmrčeni, ker je polkovnik prej občeval z Rusi. Kitajski polkovnik Su je bil kaznovan s smrtjo le na sum, da je bil v zvezi z Rusi, brez sodne preiskave. Kitajci, ki se boje japonskega maščevanja, si ne upajo prodajati Rusom živil.

Opustošenje Kitajske.

Kitajska vlada je energično protestirala pri velevlastih ter jih pozvala, naj intervenirajo, da se ustavijo upoštevanja Kitajske vsled vojnih operacij.

Dalje v I. prilogi.

Londonski krogi so pa mnenja, da je neverjetno, da bi velevali ustregle tej prošnji Kitajske.

Japonska — velevali.

Berolin, 22. marca. Iz Pariza poročajo: Japonska namerava iz legacij v Parizu, Berlinu in Londonu napraviti poslaštva. V angleškem kabinetu se glasi, da pripravljajo angleška vlada korake za ustanovitev angleškega poslaništva v Tokiu.

Nevolija vsled vednega umikanja.

Sipingaj, 22. marca. (Poročilo petburškega brzojavnega urada.) Prva armada ni izgubila nobenega topa; pač pa je zaplenila sedem japonskih strojnih pušk ter vjela mnogo sto Japoncev. Vojski so nad vednim umikanjem nevoljni ter obžalujejo, da se morali svoje postojanke zapustiti na polje, akoravno jih Japonci niso mogli vzeti. Umikanje se vrši po gorskih cestah, ki so jih ruske čete že poprej pripravile. Sploh je prva armada imela pri Mukdenu najmanj izgub. Skupno baje manjka 2000 častnikov.

Ruska naročila v Nemčiji.

Berolin, 22. marca. „Vorwärts“ piše: Kakor se nam poroča, izdeluje nemška tovarna za orožje in strelivo v Berlinu, Löwe, veliko množino strojnih pušk za Rusijo. Strojne puške, ki jih je več sto, so v svoji konstrukciji silno podobne nemškim strojnim puškam. Izdelujejo se pod nadzorstvom ruskega častnika, zaznamujejo z rusko črko ter odpošiljajo v Varšavo. Velika množina teh pušk je že odšla v Rusijo, vendar se dela še živahno nadaljujejo. Državnega kancelarja bodo zaradi tega v drž. zboru interpelirali.

Ruska sodba o Kuropatkinu.

Dopisnik „Nov. Vremena“, Taburno, poroča iz Gundzulina: Dne 18. t. mes. je Kuropatkin zapustil svoje mesto. Pozabivši svoj poraz so se vojaki presrečno poslavljali od njega; vsem je žal zanj, a tolažijo se z imenovanjem Linjevča, ki živi v vojski zaupanje in udanost. Tu smo uverjeni, da v Evropi ne bodo obsojali Kuropatkina, tega izrednega moža, ki se je toliko trudil za ureditev armade in je za prostega vojaka skrbel kakor za lastnega sina. Vse je storil, da vojakom olajša težko službo, jim skrbel za toplo obleko, stanovanje in hrano. Nepristranski kritik se mora ozirati na to njegovo delo in mu izkazati dolžno čast. Trudil se je, da koristi domovini, in zdaj, ko je odločil glavno poveljništvo, daje lep zgled pravega požrtvovalnega domoljuba, ko služi naprej pod poveljstvom generala Linjeviča. To je svetla osebnost, ki bo gotovo še koristila Rusiji.

Občinske volitve v št. Hipolitu.

Včeraj je volil 4 razred. V ožjo volitev pride 6 svedbodomiselnih kandidatov s 4 soc. dem. kandidati in s dvema kršč. soc. kandidatoma. Župan Völkel, ki je kandidiral v tem razredu, pride tudi v ožjo volitev. Nekateri listi pravijo, da bodo kršč. socialci in soc. demokrati skupno postopali proti nemškemu nacionalcem in liberalcem.

Avstrijski mornariški častniki pri sultanu.

Dne 22. t. m. so bili povabljeni avstrijski mornariški častniki k sultanu. Avstrijski poslanik pl. Calice je častnike predstavil sultanu. Nato je bil slavnostni obed, pri katerem je bil navzoč tudi sultan. Sultan je odlikoval poveljnika avstrijske eskadre kontreadmirala Pietruskega z velikim kordonom Osmanovega reda, ostalih 13 avstrijskih častnikov pa z raznimi redovi.

Položaj na Ogrskem.

Včeraj je vladar dvakrat zashal Wekerla. Cesar je sestavo nove vlade nameraval poveriti grofu Robertu Zelenskem, ki naj bi odgodil zbornico, pebiral davke ter določil nabiranje vojaških novincev odredbenim potom. Mestni municipiji, ki bi ne izpolnili odredb, bi bili razpuščeni. Ko so v liberalnem klubu izvedeli o tem načrtu, je zapretilo več liberalnih poslancev, da odpadejo od stranke, če se to izvrši. Tisza je to naznanil ravnatelj vladarjeve pisarne in predlagal, naj zashli vladar Wekerla. Tudi fin. minister Lukacs je bil včeraj pri vladarju. Vladar je hotel pojasniti, kako bi vplivalo brezpravno stanje na pobiranje davkov. Lukacs je izjavil, da neugodno. Zvečer je bil pri vladarju slavnostni dine. Cesar je bil resen. Sedel je med Tiszo in Wekerlem, s katerima je tudi največ govoril. Pri cerclu je vladar govoril z vsemi na dine povabljenimi poslanci. Najdalje je govoril s članom neodvisne stranke Krasznayem. Cesar je skoraj vsakemu poslancu tožil o žalostnih in težkih časih. Tisza je tudi veliko govoril s člani opozicije in jim rekel, da je opozicija dolžna rešiti sedanjo krizo.

Dogodki na Ruskem.

Moskva, 23. marca. Jutri bo otvoreno zbiranje plemiških maršalov. Razpravljali bodo o predlogih, naj se konča vojska in izboljšajo notranje ruske razmere. Maršali nameravajo iti k carju.

Berolin, 23. marca. V Kutnem se je zbralo na cesti pri posestvu Lanenti 140 kmetov z ženami in otroci. Stotnja vojakov je pričela streljati na kmete, dasi so bili mirni. Ubiti sta bili dve osebi, ranjenih pa 50. Na potu v bolnišnico je umrlo še sedem ranjencev.

Pariz, 23. marca. Včeraj je policija prišla nekega moža, ki je poizkušal vtiho-tapiti bombo v palačo velikega kneza Aleksija. Pri zaslišanju ni hotel govoriti.

Pariz, 23. marca. „New York Herald“ poroča iz Peterburga: O novih nemirih poročajo iz vseh gubernij. Jako resna poročila dobajajo iz Penze, kjer se je uprlo kmečko prebivalstvo. Oblasti so kljub veliki nevarnosti prepovedale nositi orožje meščanom in premožnim ljudem. V Borisglebsu so kmetje umorili družino nekega veleposestnika. Vsak dan plenijo in požigajo. Tudi ženske so se pridružile vstajem. V mnogih krajih so na čelu vstaje. Zenske izjavljajo, da ne bodo odnehale prej, dokler ne dobijo političnih pravic oba spola. Na moskovsko zemstvo so poslale vlogo, v kateri zahtevajo kot matere in žene pravico, vplivati na politični razvoj Rusije.

Varšava, 23. marca. Nekaj dni sem je tu in na deželi vse pobite, ker bo mnogo mož poklicanih pod orožje pri novi mobilizaciji. Boje se, da ne bo mogoče v sedanjih razmerah gladko izvršiti mobilizacije. Stranka nezadovoljnih pošilja na vse kraje svoje agitatorje in ti vplivajo osobito na ženske. Agitirajo s tem, da kdor gre na vojsko, se navadno več ne povrne.

Moskva, 23. marca. Tu so imeli shod plemenitih. Odposlali so vladi vloge, ki zahtevajo konec vojske.

Varšava, 23. marca. Radi agitacije za stavko šolarjev, je zaprtih več sto dijakov. Čuje se, da bo ministristvo izdelalo zakonski načrt o vpeljavi poljščine v srednje šole. Konferenca staršev je sklenila, da se šolska stavka neha.

Lodz, 23. marca. Tu je aretiranih več sumljivih zdravnikov in odvetnikov. V nekaterih tovarnah je zopet stavka.

London, 23. marca. „Daily News“ poroča, da je car zapovedal, povrniti Fincem takoj nekaj prejšnjih svobodnih in privilegijev. V ostali državi bodo pa izvedene preosnove šole potem, ko bodo izvedli mobilizacijo.

Moskva, 23. marca. Moskovski psalomški (cerkovniki) nameravajo v prizoriti stavko. Čudno to ni, ker so uslužbenci v jako slabem gmotnem položaju. Plače nimajo od države nobene in so navezani le na milodare vernikov. O dohodkih pepov se poroča, da v Moskvi niso redki, ki zaslužijo 4000 do 5000 rubljev na leto, veliki reveži so pa popje na deželi. Občine so revne in ne morejo vzdrževati popa. Vsled tega mora ruski pop na deželi trdo delati kot navaden poljedelec, da se preživi. Med težkim delom pozabijo, kar so se naučili v semenišču. Zato hočejo psalomški, ki so najnižji popi, naj bi občine redno plačevale pope, da bi tako ne bili navezani samo na milodare. Dosedaj zahtevajo to izpremembo le moskovski psalomški, a gotovo se bo to gibanje razširilo po vsej Rusiji.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 13. marca. V tukajšnjih diplomatskih krogih trdijo, da letos velike vstaje v Makedoniji še ne bo, dasi imajo vstaje nabranih že mnogo eksplozivnih snovi. Tu upajo, da se bo tujemu orožništvu posrečilo zadušiti gibanje.

Mirovni govor nemškega cesarja Viljema.

V Bremenu so včeraj odkrili spomenik cesarja Friderika. Po slavnosti je bila pojedina v mestni hiši, kjer je govoril nemški cesar Viljem, ki se je tudi udeležil slavnosti. Rekel je, da hrče vladati po načelih svojih prednikov Friderika in Viljema I. Ko je nastopil vladno, je prisegel, da bodo počivali bajoneti in topovi. A kljub temu morajo pa ostati bajoneti in topovi v najboljšem stanju, da ne bosta zavist in nevoščljivost drugih držav zavirali notranjega razvoja države. Obljubil je sam sebi, da ne bo nikdar izkušal doseči svetovne države. Svetovna država bodi v tem, da nova Nemčija vživa neomejeno zaupanje kot miren, pošten in miroljuben sosed. Po izpopolnitvi armade je prišla na vrsto izpopolnitev mornarice in vsaka nova nemška bojna ladja nam jamči za ohranjanje miru na zemlji.

Izid volitev na Ogrskem.

Na Ogrskem, brez Hrvaške, je bilo pri zadnjih volitvah 1,056.664 volilcev. Mestnih volilcev je bilo 186.536, na deželi pa 870.128. Pri zadnjih volitvah je volilo

300.820 oseb. Za združeno opozicijo z desidenti je glasovalo 445.114, za liberalce pa 295.537 volilcev. Demokrati so dobili 4794, socialisti 4260, narodnosti 31.935, divjaki 19.180 glasov.

Izpred sodišča.

V cerkvi se nespodobno vedla. Na Sv. Stefana dan mudila sta se pri službi božji v domači farni cerkvi v Polhovem Gradcu na koru posestnika sin Jakob Peklaj in Tone Nartnik. Vedla sta se nespodobno, smejala, se psovala, naposled sta se pa hotela metati v cerkvi. Peklaj je bil obsojen na 1 mesec, Nartnik na 48 ur zapora. — Pazite na otroke. Franciška Kukevica, delavca žena v Podgradu je šla k sosedu Antonu Mezitu povedat, da je njegova kura jajce zaesla. Pustila je med tem pri zakurjenem štedilniku svoja dva nedorasla otroka sama doma. Skoro je ena deklica pritekla za materjo, a bila ji je vsa obleka v plamenu. Vsled zadobljenih opeklin je deklica umrla. Mati je bila obsojena na 10 dni ostrega zapora. — S samokresom streljal. Na Božični večer je navada, da po deželi fantje streljajo. Tudi Janez Bajželj iz Stražišča je imel samokres, s katerim je streljal. Okoli 11. ure je prišel v Tepinovo hišo, se usedel k mizi, pri kateri je temu nasproti sedel 16 let stari Janez Tepin. Bajželj je ogledoval samokres, če je kapsel na užigalnici. Pri tem mu pa petelen uide, strel počni in zamašek prileti Janezu Tepinu v očesno duplino v možgane vsled česar je okvarjenec čez par tednov umrl. Sodišče je Bajželja zato obsodilo na 4 tedne ostrega zapora.

Po svetu.

Učiteljice v boju proti alkoholizmu. G. Peroud, rektor akademije v Toulousu, je poslal minulo leto vsem učiteljicam v svojem področju jako zanimivo pisan poziv, da se naj postavijo na čelo v boju proti strašnemu sovražniku rodbinske sreče, alkoholizmu. V tem pismu pravi, da alkoholizem ravno ženam razjeda življenja srečo, ker one najhuje trpe, če imajo moža, ki je udan pitju. Zato se v višjih dekliških šolah obravnavaj posebno ta tema, kako bi bilo mogoče uspešno se braniti proti nevarnosti, da mož — alkoholik ne ugonobi obitelji. Pa tudi v ljudskih dekliških šolah naj se uče deklice, kako bi mogle vplivati na člane redbine, ki so prišli demonu pitja v oblast.

Velika tovarna vina. Na Dunaju so te dni na javni dražbi prodali 117.190 litrov ponarejenega vina. Izdeloval je vino v svoji tovarni gostilničar in hišni posestnik Anger. Lani so mestni tržni komisarji zasledili to tovarno in vso zalogo zaplenili. Anger je zelo bogat človek ter se je bavil s ponarejanjem vina na debelo. On in njegov sin sta bila obsojena na visoko globo in večmesečni zapor. Zaplenjeno vino se sme porabiti le v tehnične namene.

Kuhinje kraljev. Neki londonski list piše, da izda cesar Franc Jožef I. vsako leto za svoje obede nad 20.000 K, za dvorne dineje pa nad 250.000 kron. Poleg tega plača vladar iz svoje privatne blagajne 35.000 kron svojemu belgijskemu kuhinjskemu šefu. Cesar najraje obeduje v svoji pisarni. Pri tej priliki mu predlože tudi jedilni listek za drugi dan, ki ga hitro pregleda ter nevshečne jedi prečrta z modrim svinčnikom. Od našega cesarja izvira baje izrek, da so gala dineji največja skrb kraljev. Car Aleksander pa je dejal, da vladar rabi več diplomacije pri svojih kuharjih, ko pri ministrih. Nemški cesar ima štiri kuhinjske šefe, Nemca, Francoza, Angleža in Italijana, ki ima vsak po pet podkuharjev. Na berolinskem dvoru so zelo varčni; ob posebnih prilikah je določena gotova vsota, ki se ne sme prekoračiti. Kuhinjski šef portugalskega kralja je Anglež, ki ima letno okrog 16.000 kron plače. Kralj Carlos jako ljubi angleška jedila. Ne tako pa njegova soproga in drugi člani portugalskega kraljevega dvora. Za nje sta določena dva francoska kuhinjska šefa, ki dobivata vsak okroglo po 20.000 kron letne plače. Carjev kuhinjski šef dobi na leto nekaj nad 35.000 kron. Vendar pa nima lahkega posla, ker car zadnji trenutek izpremeni malo poprej naročeni diné. Čudno pa se godi na sultanovem dvoru. Kuharje vedno straži vojaška straža, ker je sultan vedno v nevarnosti, da ga kdo zastrupi. Predno jedi neso iz kuhinje, pokrijejo krožnike s črnim prtom, ki jih potem zapečatijo v navzočnosti kuhinjskega šefa.

Poljske novice. Dne 3. in 4. julija bo v Krakovem splošen poljski anti-alkoholni shod. Pripravljalni odbor je dobil cele vrste znamenitih oseb, ki bodo od vseh strani pojasnjevale vpliv alkohola na človeka in družbo. Shod bo seveda branil popolno abstinenco. Predsednica odboru je dr. Zofia Daszyńska-Golińska (Kraków, ulica Felicjanek 27, II), ki sprejema vsa

shoda se tičoča naznanila — Kakšne vzroke morejo imeti razne interpelacije, nam svedoči sledeča smešna zgodba: Župnik Pastor poljski državni poslanec, ni hotel glasovati proti nujnosti socialističkega predloga v za devt smrti dragonca Hanglerja. Nato je Pastor za nekaj dni šel domu. Ko se vrne na Dunaj, vpraša prve klubove tovariše, ki jih dobi, kaj je novega. Grof Wodzicki se pošali, češ, da je cesar zvedel o njegovem zadnjem postopanju in je vrlo nezadovoljen z njim. Ta šala je krožila dalje in našla pot v svet. „Kuryerz Lwowski“ je imel o nji daljši članek z naslovom: „Izza kulis poljskega kola“. In nato se je stvari polastil socialist Breiter, ki je te dni v posebni interpelaciji resno razložil to šalo in pozivlje v nji vlado, naj vestno preiskuje to zadevo. Menda res ni nobena stvar tako nemurna, da bi je socialisti ne verjeli.

Skrivnostna bolezen se je pojavila v Filadelfiji. Zdravnik Craig je zdravil nekega bolnika, katerega niso hoteli vsprejeti v bolnišnico. Bolnik je umrl, a dva dni potem je v strašnih mukah izdihnil tudi zdravnik Craig. Šest zdravnikov, ki so Craigu pomagali, je obbolelo od iste bolezni, ter se nahajajo sedaj v smrtni nevarnosti. Zapri so se v posebno stanovanje ter ne občejujejo z nikomur; z drugimi zdravniki se posvetujejo le po telefonu.

Ceneni krompir. Vedno je čitati, kako se draži krompir. To je pač živež, ki ga vidiš na mizi siromaka in bogatina. A sedaj so prišli časi, ko more revež jesti krompir le še ob nedeljah in praznikih. Ko bi naša vlada tako skrbela za krompir ko ogrska, bi revežem ne bilo treba straćati krompirja. V Pešto pride po odredbi poljedelskega ministrstva vsak dan po tri vagone krompirja. Tu ga prodajajo na drobno in debelo po 3 do 4 krajcarje kilogram. Po vladnem naročilu bo došlo še 60 vagonov.

Nemški cesar in Berolinci.

Iz Berolina poročajo o znamenitem izreku nemškega cesarja. Ko si je pred kratkim ogledoval prenovljeno kraljevo gledališče, je dejal: Zgradba se je tako posrečila, da se bodo Berolinci jezili celo leto.“ — Res ljubezljivo.

Zabranjena igra. Iz Pariza javljajo: Igra „V Mandžuriji“, ki povsem naravno slika grozote rusko-japonske vojske, je cenzura prepovedala. Sploh bodo vsako dramo ali igrokaz, ki se nanaša na to vojsko in njene posledice oddali ministru zunanjih zadev, a ta bo delo oddal ruskemu poslaništvu. Sele ruska cenzura bo določila, naj se li delo igra, ali pa naj se gre prašit v pozabljene arhive.

Kaj nemški cesar vse zna. Pred kratkim se je vršila pri glavnem in tendantu kraljevega gledališča v Berlinu pod cesarjevim vodstvom izkušnja Kleistove igre „Der Prinz von Hamburg“. Cesar, ki je izkušnje vodil osebno, je igralcem opetovano popravil izgovarjavo in poudarjanje besed. S to igro se bo kraljevo gledališče, ki ga je dal cesar prezidati, zopet otvorilo.

Žensko dijaško društvo. Na vseučilišču v Bonnu so vseučiliške dijaške ustanove svoje društvo „Hilaritas“. To je prvo samostalno žensko dijaško društvo na Nemškem, ki se je takoj s svojimi 24 članicami pridružilo drugim akademičnim korporacijam.

Nemški cesar in Japonci. Mnogo se govori o razgovoru, katerega je imel nemški cesar z nekim japonskim diplomatom. Pri sprejemih na dvoru se mu je približal cesar Viljem ter mu rekel: „Cestitam Vam! Vi ste danes junaki dneva! Ali ne pozabite, da ste se to, kar znate, naučili od Nemcev“, — „Velicanstvo“, odgovoril je diplomat, „mi ne bomo nikdar pozabili, da smo se od Nemcev vse naučili, razven — strahu pred Rusi!“

Najstarejše zdravniške recepte so našli na Kitajskem. Pisani so več tisoč let pred Kristusom.

Dimnikar operni pevec. V Berlinu vzbuja pozornost mlad tenorist Ellenson. Vsi mu prerokujejo sijajno bodočnost. Pred kratkim je bil še dimnikar. Odlični mecen so mu obljubili podporo in izobrazbo, da postane odlična gledališka moč.

Belokranjske novice.

b Na sv. Jožefa dan je vozil sin metliškega župana Jutraža opeko mimo Suhora. Kaj se zgodi? Kolo je prišlo županovega sina, šlo mu čez roko ter jo vso tako strlo, da je menda ne bo več nosil in tudi najbrže v praznik ne več vozil opeke.

b Aretirali so orožniki znanega Slaka iz Metlike, ker ga dolže, da je hotel zastrupiti svojo ženo. Odpeljali so ga v Novo mesto.

b Sv. misijon v Metliki bo trajal od 26. marca do 2. aprila.

b Črnomeljci in Metličani se ne dajo drug drugemu. Imeli so na en dan semenji dan v Crnomlju in Metliki.

Jeseniške novice.

j Odprto pismo g. Alojziju Schrey-u, o. kr. nadpoštarju na Jesenicah. Na „Poslano“ vešč Jeseničanov brez podpisa v „Sl. Narodu“ 18. t. m. odgovorim Vam m, ker ste bili Vi glavni agitator za imenovanje častnih občanov, in mora zato najbolj Vas skrbeti, ali je res jeseniška duhovščina v družbi z g. Luckmannom sklenila proti temu imenovanju ugovarjati. Na vprašanja v „Naredu“ sicer principijelno ne odgovarjam, zlasti ne, če ne vem, kdo vprašuje, a sedaj hočem odgovoriti, ker je to vprašanje izživajoče, zato pripišite sami sebi, če Vas bo javnost malo bolj poznala kot dosedaj. G. nadpošta, odgovorite na sledeča vprašanja: 1. Ali ste bili navzoči pri občinski seji dne 10. julija 1904., ko se je sklepalo o posebni štirirazrednici za Savo? Če ste bili, potem ste glasovali z Luckmannom za delitev šolske občine in posebno za štirirazrednico na Savi, ker samo odbornika Guštin in Višnjara sta bila zoper. 2. Kdo je prvi opozoril na nevarnost za slovensko narodnost na Jesenicah, ako se zida taka šola? Ali ne jaz in dr. Kogoj v krajnem šolskem svetu? 3. Zakaj niste Vi hodili k sejam krajnega šolskega sveta, čeravno so bile tako važne reči na dnevnem redu? 4. Ali ste bili kdaj navzoči pri komisijah za novo šolo? Jaz Vas nisem videl nikoli, niti pri komisiji dne 16. novembra 1904., ki je bila tako važna. Jaz pa sem bil in sem glasoval nasproti Luckmannu. 5. Ali veste, kdo je pravzaprav zakrivil, da šolsko vprašanje ne more naprej? Ali veste, da odlok deželnega šolskega sveta, s katerim se razdeli šolska občina v dve ni bil pravečasno predložen krajnemu šolskemu svetu in ta ni mogel v postavnem času rekurirati zoper odlok, čeravno ga je predsednik krajnega šolskega sveta, novoimenovani častni občan g. Trevn, dobil v roke? 6. Zakaj niste hodili že precej časa nič k občinskimi sejam? 7. Od kdaj, g. nadpošta, datira vaša gorečnost za slovenske Jesenice? Ali je res, da ste tako agilni šele od takrat, kar je postalo gotovo, da to varna dobi pošto na Savo, in kar je začel liberalni agitator Cham iz Ljubljane hoditi k Vam, to je kake štiri mesece? 8. Ali Vam je res v prvi vrsti za narodni obstanek Jesenic in ne za liberalstvo na Jesenicah? Zakaj ste potem delali tako silo na to, da ste prvi volilni razred izročili v posest liberalcev? 9. Ali je res, da ste se laži posluževali pri agitaciji za častne občane dne 5. marca 1905., češ, da ste bili pri meni in sem z Vami skupno določil tiste častne občane? 10. Ali je res, da ste se laži posluževali pri agitaciji za častne občane dne 21. t. m., češ, da sem se jaz z Luckmannom pismeno zvezal? 11. Ali niste Vi še nikoli iskali pomoči Luckmannove? Ali je res, da ste svoj čas hodili okoli Luckmanna, glavarja Kalteneggerja in deželnega predsednika barona Heina, naj župnika Sinkovca spravijo z Jesenic? 12. Ali je novo imenovani častni občan Ivan Hribar v deželnem zboru zvezan z Luckmannom ali ne? Jaz sem bil samo enkrat pri ravnatelju Luckmannu, za časa lanskega štrajka, in vsake, zakaj. Če je pa on katerikoli k meni prišel in če tudi je ravno sedaj pred imenovanjem častnih občanov prišel k meni, kaj morem jaz za to, in kdo mi sme zato po pravici očitati, da sem se zvezal z njim, ker moja dejanja nasprotno pričajo? Povedal sem Vam bil svoj čas v obraz, da bom z vsemi silami delal na to, da liberalci na Jesenicah ne pridejo k moči. Nikakor nisem zoper to, da se zagotovi Slovincem prvi volilni razred z imenovanjem častnih občanov, pač pa zoper to, da bi se zagotovil liberalcem in zoper to Vašo nakano sem delal. Povem Vam naravnost: Vse slovensko ljudstvo jeseniške občine bo izvedelo, zakaj se je šlo pri tem imenovanju častnih občanov, in bo sodilo Vas in tiste moč, ki so z Vami prvi volilni razred izročili v posest liberalcem. Sedanji boj med liberalci in „klerikalci“ je bil le preludij, bojevale so se le predstraže. Čakajte, da nastopi masa ljudstva! Na Jesenicah, 22. sušca 1905. Janez Zabukovec, župnik.

j Občinska seja dne 22. t. m. je v lepemem bna za Jesenice. Šlo se je za novo imenovanje častnih občanov, ker v seji od 5. t. m. ni bilo veljavno. Takrat je liberalna stranka, ki ima večino v odboru, znala prikriti, kaj namerava, zato ni bilo nikake prave agitacije. Sedaj so pa vedele vse stranke, kaj se namerava in razvila se je živahna agitacija. Kaj pomeni glasovanje pri tej seji in kako so liberalci pritiskali na kmečke odbornike, pozneje, najprej samo suho poročamo o tej seji: Navzočih je bil županom 17 odbornikov. Od slovenskih odbornikov manjkata Jakob Žerjav in Viktor Zaveljcina. Začetek točno ob 9. uri. Tovarniški uradnik g. Pongratz izroči županu protest nemških odbornikov, novih virilistov Trappna in Madile ter Viktorja Zaveljcina zoper veljavnost seje. Župan pa n prebere protest, ki je nemški. Mesar:

Po slovensko povejte! Med tem pride k seji okrajni glavar g. Detela. Župan prestavlja nemški protest. (Odborniki se resno drže.) Schrey protestira zoper virilista Gross & Co. On ne plačuje nikakega davka v občini in je ogrski državljani in interpelira župana, kako je mogel dopustiti, da je veljal Gross za virilista. Župan prizna, da je nekaj kriv on, a se izkuša opravičiti, da nihče ni ugovarjal. Schrey: Zato danes jaz ugovarjam, malomarnost županova je kriva vsemu. Zahteva, da se ugovor sprejme v zapisnik. Se sprejme. Guštin predlaga častne občane, kakor dne 5. t. m. in za nameček še Antona Razingerja, učitelja v Ljubljani. Župan: Kdor je za to, naj obse di: Nihče ni vstal. Imenovani so bili s 16 glasovi, g. Trevn s 15, ker se je moral pred glasovanjem odstraniti. Ker se pri slučajnostih nihče ni oglasil, zaključila se je seja ob 9. uri 20 m. Po zaključanju pa se oglasi g. Schrey: Obžalujem, da se je zoper imenovanje častnih občanov agitiralo z lažmi. To je umazano sredstvo, dotičnik je slepar. Imenoval je naravnost tovarno, da je le zato, ker je agitiral s tem, da je tudi župnik zoper to, dobila nekaj protestnih podpisov.

j Kaj pomeni to glasovanje? Tu je bil samo Jakob Žerjav tako odločen, da ga nobena sila ni mogla premotiti. Viktor Zaveljcina je bil tudi pod vplivom tovarne, zato ne vemo, kako bi bil sicer glasoval.

j Liberalcem so se pa dali vjeti: Pavel Klinar po domače Smolej, Andrej Nočpe dom. Kobentar, Matija Kobentar po domače Rogár, ti trije iz jeseniške župnije; iz svetokriške župnije pa: Franc Razingar in Jože Štefelin. Drugi so pa že prej bili liberalci. Lovna kmete je bil pa res hud. Schrey, Trevn, Višnjara, Cham iz Ljubljane, fotograf Pavlin, to so imeli strašno opraviti. Kobentar in Rogar sta bila zjutraj pred sejo pri maši, pa ju je prišel Cham v cerkev (!) čakati, Ratečan je prišel na pomoč. Rajmund ju je pa dobil v roke in — mehčal.

j Mojster za tak lov je Ratečan. Pri zadnjih volitvah je imel zaprtega Janeza Mencingerja, da ga ni nasprotna stranka dobila v roke. Tudi sedaj se je hvalil: „Ta je v naših rokah.“ Ali je mislil s tem, da ga imajo zaprtega kje ali kaj?

j Analfabet Rogár je potegnil z liberalci. Zato je napreden in izobražen mož, če prav ne zna pisati. Seveda, ko bi bil držal s krščansko stranko, bi ga liberalci zmerjali z neumnim, zabitim kmetom, zabiti in neumni pa noče biti tudi analfabet.

j Kako so agitirali? Z lažjo, da se je župnik zvezal s tovarno. Kako je že rekel Schrey takemu agitatorju? Slepar. Kako je imenoval tako sredstvo? Umazano.

j Nečoven pritisk pri agitaciji se pa najbolj jasno spozna iz pisma, ki ga je pisal nadpošta Schrey Jakobu Žerjavu po dom. Zakamniku. Zakamnik je vedel z akaj se gre in ni hotel postati izdajec vere svojih očetov, ni hotel nakopati nase krivde, da je izročil občino gospodarstvu liberalcev, in tako postati deležen vseh onih zločinov, ki bi jih liberalci utegnili storiti v občini, da bi n. pr. vlačugarstvu dali prostost, klerikalcem dajali knof liberalcem groš, koncesije odrekali klerikalcem, dajali jih samo liberalcem, vpeljali nesramno hišo itd. Vedeli so sicer tudi drugi kmečki odborniki, a so verjeli liberalnemu pisarju Chamu iz Ljubljane bolj nego domačim duhovnikom.

j Kdo hoče gospodariti v občini? Liberalni gostilničarji in trgovci. Ti so se bali za svoje gospodarstvo, zato so s tako silo delali. Saj so v odboru skoro sami gostilničarji: Višnjara, Schrey, Markež, Pavel Klinar, Mesar, Ferjan, župan Klinar, Guštin, Baloh, Trevn, Fr. Razingar, torej celih 11, trgovci pa še Krašovec.

j Od koga žive ti gostilničarji in trgovci? Zakaj toliko davka plačujejo? Zato, ker jim na kup nesijo denar tisti, ki nimajo nobene pravice v občini, nego to, da morajo molče poslušati z bavljenje: „Kaj boš ti, ti nič davka ne plačuješ! Mi smo mi!“

j Prihodnji župan bo liberalni učitelj Guštin. Tako so sklenili ti gostilničarji in trgovci med seboj. Kako zna liberalni učitelj županiti, imamo krasen zgled na učitelju Česniku v Knežaku. Komaj čakamo te zlate dobe.

j Višnjereva gostilna je bila središče, od koder so letali liberalni agitatorji na vse strani.

j Doklade za novo šolo se pebirajo že več let. Nabranih mora biti že nad 20.000 kron. Ta denar bi moral biti obrestonosno naložen, na leto prinaša 20.000 celih 800 kron obresti, račun za šolo bi se morali posebej voditi, a šolski denar se upravlja skupno z drugim občinskim denarjem in sedaj nič ne vemo, koliko denarja je za šolske potrebnosti. Opozorjamo davkoplače-

valce, da za šolo plačujejo davkoplačevalci, ki bivajo v šolski občini, katere vodi krajni šolski svet. V jeseniško šolsko občino so vsolane tudi senožeti belanske občine in plačujejo doklade za novo šolo, pravico imajo zahtevati tudi ti, kako se gospodarji s šolskim denarjem. Krajni šolski svet je opetovano zahteval jasen in natančen račun o vsem šolskem premoženju in izročitev vsega šolskega premoženja. Še do danes se to ni zgodilo. Tak račun ni bil še predložen, in še sedaj ne vemo, kakšno je stanje šolskega premoženja. Mi zahtevamo, da sedanji občinski odbor to zadevo v red spravi.

Vrhnjske novice.

v Naš g. župan so navidezno jako prijazen mož, imajo celo tako navado, da ne samo prijatelje, ampak tudi svoje neprijatelje večkrat poptelja po rami z običajnim medenim pozdravom: Zivio! Živio! Kako se kaj imate? Zdaj je pa postal še bolj prijazen in naklonjen vsem Veliki in Mali Ligojci. Ligojčanom je obljubil, da dobe lastno šolo, vodo in celo lastnega župnika, če bodo njega še nadalje za župana volili. Če tega ne store, jim odtegne svoje milostno roko. Kakšno moč ima naš g. oče župan, da že lastne fare ustanavlja! Ligojčani pa se ne bodo na te limanice vjeli. Pa tudi sicer je bil prijazen z vsemi našimi somišljeniki. Dokler se je nadejal, da ga bomo še znanprej volili za župana, je pogostoma obiskoval „Katol. dom“ misleč, da nas bode vjel s tem. A mi smo dejali, da mu ne pojdemo več na led. Od tedaj ga je pa minila vsa tista prejšnja prijaznost in je zagrozil: „Začel bom zopet tako pometati, kakor sem že pometal!“ In res je postavil nekemu mirnemu in vse časti vrednemu gospodu dva tajna policaja z ukazom da imata tako vsak najmanjši pregrešek, katerega bi ta gospod kdaj zakrivil, njemu povedati, da ga bode lažje pognal z Vrhnike. Mi se pa vsem tem grožnjam le smejemo in ostanemo za volilni boj pripravljeni, kakor smo bili enih misli in skupnih moči. Pometal ne bo nihče z nami.

v Dva kmeta sta šla iz davčnega poslopja, zavila okoli „Mantue“ in se gredoč jezila čez velike doklade. Kar se ustavita pred lepim poslopjem, ki ima pred vhom postavljeno polrazglašeno žensko. „Ti“, vpraša eden izmed njih „čigavo je to poslopje?“ — „Lej ga, šola je, ljudska šola, ali si res tako neveden?“ — „Kje pa je napis?“ — „Ta je na kmečkih plečih zapisan za nekaj let.“

v Letošnja zima napravila je pri vodovodu večjo škodo, tu pa tam so cevi popokale, a sedaj se že pridno popravljajo; tako da bode v kratkem zopet vse v redu.

v Občinske volitve se bližajo ter so že vsi zapisniki končani.

v Prihodnji nedeljo, t. j. 26. t. m. zbero se popoldne po krščanskem nauku vsi kmetje in posestniki s Sinjgorice, Blatne, Brezovce, Bevk, Velike in Male Ligojne, Sappa, Stare Vrhnike kakor tudi z Vrhnike v gostilni g. Fr. Kočevarja, da se sami o raznih kmetijskih in drugih zadevah porazgovore.

v Obsodbe. Obsojen je bil pri dež. sodišču na 8 tednov ostrega zaporu A Marinko radi nenravnosti. — Obsojen je bil na Vrhniki neki Ig. Serok iz Polh. Gradca na 7 dni zaporu, ker je 6. febr. z železom udaril po glavi Josipa Popita od Stare Šrange.

Idrijske novice.

i Bratovska skladnica rudarska dobro stoji. Bilanca 31. decembra 1903 izkazuje naslednja aktiva: Imovina 961.973 K, vrednost prispevkov aktivnih članov po splošnih določilih 20.299 K, vrednost rudniških prispevkov 20.299 K, 3% prispevki od delavskih plač 255.593 K in 57% prispevki rudnika od delavskih plač 485.627 K, skupno torej znašajo aktiva 1.743.791 K. Temu nasproti stojé pasiva v znesku 1.337.681 K, in sicer znaša vrednost likvidnih preskrbnin invalidom, vdovam in sirotam 345.158 K, vrednost terjatev invalidov 49.866 K, vrednost terjatev aktivnih članov po splošnih določilih 47.619 K, vrednost terjatev aktivnih članov po prehodnih določilih 895.038 K. Prebitka ima torej bratovska skladnica 1.1903 406.110 K. S tem letom je torej dosegla bratovska skladnica za varovalno-tehnično ravnotežje, v čegar dosegu je rudnik doslej plačevati 57% prispevke. Odslej naprej bo erar zavezan plačevati v preskrbninsko blagajno le toliko, kolikor plačujejo delavci sami, namreč 3% od plač; zato se pa znižajo tudi dohodki preskrbninske blagajne za 230.000 K. To je treba upoštevati, ako se hoče razpravljati, kaj naj se stori sedaj, ko je ravnotežje in še prebitek v blagajni. Odbiti je tudi treba izredne preskrbnine po § 36 starih pravil v znesku okoli 70.000 K. Popolnoma prav bi bilo, da se te podpore zvišajo. Vsem se povišuje, le uboge vdove, sirote in stari penzionisti se tako pozabljene. Kdor se bo zavzel tudi pri teh za kako povišanje, napravil bo res dobro delo.

Preostalo bi po teh odbitkih še kakih 100.000 K prebitka. Kake porabiti? Dvojno pot imamo: Ali da znižamo prispevke na 2inpol %, ali pa zvišamo pokojnine. O tem več prihodnjič.

i Doklade v našem kencu bodo koga gotovo zanimale. Deželne doklade plačujemo kot drugod na deželi in v mestu vsi enako visoke, namreč 40 %. Tudi o krajne so vsem enake, namreč 24 %, torej 9 % jih je več kot lani. Zravstvene doklade plačujemo 2 %, mesto Idrija še 1 % več. Občinske doklade so najnižje na Vojškem, kjer znašajo 25 %, Sp. Idrija in Crni Vrh jih imata po 32 %, Dole 34 % in Idrija 75 %. Tako plačujejo v Idriji skupno 142 % na direktne davke. To je pač več kot dosti.

i Stanovanje o. kr. rudniškega zdravnika je bilo skozi desetletja poleg lekarne. Sedaj se je zdravnik nastanil v novo sezidani uradniški hiši na nekdanjem zemljišču gospe Karol Lapajne. Pravijo, da se je nekim ljudem preveč zaprto zdelo stanovanje v novi hiši, v nekdanjem zdravniškem stanovanju pa je lepši razgled na trg in ceste. Nekaj časa bo že še marsikdo tu trkal, v želji, da se pomaga njegovi bolezn.

i Nečeden način liberalnega bojevanja. „Laž, lažnjak“, tako blatiti našim liberalcem ni prav nič. V zadnjem času so se bili spravili zopet nad kateheta Oswald, dasi ni vedel, kako so ga spravili v zvezo. „Slovenec“ je namreč sponožil prve dni februarja v celih 2 vrsticah, da je občina vzela posojila 350.000 mesto dovoljenih 335.000 K. 8. februarja že pade neimenovan dopisnik v „Slov. Nar.“ z loparjem po katehetu Oswald, češ, da se je zlagal za 15.000 K. Oblatil je po vrhu še vso drugo kranjsko duhovščino, kakor bi imela kaj opraviti z idrijskimi občinskimi računi. Ko je Oswald, po „Obrambnem društvu“ opozorjen, bral ta surovi izliv, se mu ni malo čudil. Zdelo se mu je sicer, zakaj je dopisnik ravno po njem mahnil. Sumil je pač „Narodov“ dopisnik, da ona kratka notica najbrže izvira od kateheta Oswald, ki ni bil v „Slovenecu“ ne podpisan, ne imenovan. „Slovenec“ je sporečal, da je občina vzela posojila 350.000 K. Ta vsota je bila povzeta po letnem računu, kjer je v bilanci med „pasivi“ stalo „od posojenih 350.000 K.“ „Slovenec“ poročevalec je torej navedeni znesek prepisal iz računa, ki je izdan in podpisan od mestnega županstva. Kdo se ne bo zanesel, da je vsaka številka, vsaka katera podatek zanesljiv? Ako se sedaj kdo izgovarja, češ, da je v računih dohodkov in stroškov trikrat zapisan pravi znesek, ni to nobeno opravičevanje. Pa bi bili v bilanci pravilno zapisali, in „Slovenec“ dopisnik bi bil poročal 335.000 namesto 350.000. Ali je bilo morda nastavljen, da bi se kdo vjel? Kaj ne bomo nikdar tako daleč v naši občini, da se bomo lahko zanašali, da je letni račun v celoti in v posameznostih zanesljiv? Sedaj pride dopisnik „Narodov“ in občinski tajnik Jul. Novak ter vpije o lažeh in lažnjavcih! Predno kaj prihodnjič razpeložite, ter resničnost s svojim podpisom potrdite, vsaj — preberite! Ako ste se pa sami zmotili in pomoto prezrli, ali je lepo in možato, ako sedaj trdite, da laže, kdor je za vami govoril. Ko ste pomoto spoznali, je bila vaša dolžnost, občinstvo poučiti, kje je pomota in kako se je vrnila. In kaj smo doživeli? Da bi izginila vsaka sled pomote, prelevila se je čez noč številka 350.000 v 335.000, potem se je pa šlo na lev, kdo bi bil „Slovenec“ dopisnik. Svoje sodbne ne zapišemo, sodije naj čitatelji sami „Narodovi“ in „Slovenčevi“ kako je s častjo takih ljudi.

i Vincencijeva družba veliko dobrega stori v Idriji. Seveda so tudi stroški znatni, dohodki jih niti več ne pokrivajo. Prijatelji naših revežev, zlasti bolnikov, bodo priredili v ta namen dne 2. aprila zabaven večer v pivarni „pri črnem orlu“. Spored je jako lep, zlasti igra bo vsem ugajala. Kdor ne more priti, naj se pa vsaj z majhnim darom spomni Vincencijeve družbe, ki nepristransko revežem lajša njih bedo, ter je osušila že marsikako solzo.

Slovenci na Dunaju.

Dunaj, 21. marca 1905.

„Pri zelenem drevesu“ je zbrala „Straža“ zadnjo nedeljo — ob nastopajoči pomladi — dunajske Slovence, da so dostojno proslavili dičnega slovenskega pesnika Simona Gregorčiča. Ves spored se je vršil v najlepšem redu in v splošno zadovoljnost mnogobrojnega občinstva. — Slavnostni govornik nam je pokazal v jedrnatih besedah življenje in delovanje Gregorčičevo v različnih dobah. — Obširnejše je omenjal tudi najnovejšega dela pesnikovega, prestave svetopisemske knjige „Job“, iz katere nam je podal dobesedno eno krasno mesto, ko izraža Job svojo trdno vero v vstajenje po smrti! Končal je govornik z besedami pesnikovimi:

Dalje v II. prilogi.

Naj trosi Bog Ti sreče rož
na vse poti,
a nam pa daj še mnogo moč,
mež vrlih — kot si Ti!

Nato je nastopil mešan zbor „Straže“, katerega moramo posebno pohvalno omeniti. — Gospodu pevstvu M. B.aju ku čestitamo odkrito iz srca, da se mu je posrečilo v kratkem času zbor tako izborne izveštati! Res lep napredek!

Kako krasen je bil ženski spev „Angelus“ iz opere „Amazone“, in kako lepo je odmeval klic: „Nazaj v planinski raj!“ Tudi moški zbor nam je jako ugajal. Krasen je bil solo-spev „Srce sirota“. — Deklamacija gđ. Jelisave Kresovič se je odlikovala po svoji nežnosti; gđ. Franciška Subelj pa se je prav posebno potrudila, da nam je res dovršeno deklamovala „Romario“. Velike zanimanje je vzbudila igra na klavir in harmonij Z. živo sliko „venčane Slave“ se je prav primerne zaključil slavnostni večer, ki sta ga skupno priredili „Danica“ in „Straža“.

Slavnosti sta se udeležila tudi državna poslanca dr. Stojan in dr. Žitnik. Ta večer so člani prejeli društvene znake z napisom „Straža“, ki jih je dovolila ces. kr. policijska direkcija na Dunaju. — Društvo je kupilo harmonij, ki se je rabil pri slavnosti in je vsestransko ugajal. Upamo, da bo kmalu pepelna last „Straže“! — Za društvene knjižnice se društveniki jako zanimajo. Da bi nam bilo le mogoče, kmalu napolniti knjižnico omare toliko, da bomo lahko postregli z različnimi knjigami vsem članom „Straže“!

Dnevne novice.

„Slovenec“ in „Slovenski Narod“. Glasilo liberalne stranke piše: „Slovenec“ je prinesel najbrže plačano poročilo o razmerah v italijanski armadi. Teh podatkov ni mogel dobiti drugod, kakor iz vojnega ministrstva. — Temu moramo nekoliko oporekati. Da smo dobili podatke od popolnoma verodostojne strani, je resnično, če tudi ne ravno od tam, kjer „Nared“ misli. Da so bila „Slovenčeva“ poročila res dobra, so priznali največji listi s tem, da so jih ponatiskovali, ker drugače niso mogli izvedeti za te tajnosti. Plačan pa „Slovenec“ za to ni od nikogar. Mogoče, da so pri „Naredu“ drugi običaji. Stvar vsakega dnevnika je, da si pridebi od vseh strani zanesljivih informacij, in to „Slovenec“ tudi vedno bolj izvršuje, kakor vedo njegovi čitatelji. „Nared“ pa piše neprenehoma le o farovžih. „Slovenec“ ima svoje poročevalce zdaj že nastavljen po raznih krajih in deželah, celo v vojnem ministrstvu, kakor trdijo liberalci, „Nared“ pa nastavlja svoje korespondente po farevških svinjarih, da mu hitro sporoče, če je kako živinče zakašljalo. „Slovenec“ ima originalna poročila iz parlamenta, „Slov. Narod“ pa poroča o Marijinih družbah in skrbno zabeleži, koliko sne ali popije kak kaplan ali mežnar. „Slovenec“ pošilja njegovi poročevalci važne politične vesti, „Narodovi“ pa pošljejo v Ljubljano vsake staro cunjo, ki jo vrže proč kaka farevška kuharica. Mi se bavimo z vojsko med državami, „Nared“ pa se vojskuje proti tercalkam, dasi z jako dvomljivim uspehom. Tako imamo vsak svoj delokrog.

Militarizem in mi. „Sl. Narod“ je iznašel novo orožje proti klerikalcem, katere kuje iz cesarjeve zahvale „Slovanski zvezi“. Piše namreč: „Cesar se ji je zahvalil, ker se vnema za nove brode, za nove davke za armado. Krona bi vedno imela rada kar mogoče veliko armado in veliko denarja za vojaške namene. Ljudski zastopniki, če niso kuka v ice, se temu upirajo. Mi smo razkrinkali tudi te klerikalne lopovstvo.“ A tu ni nobenega „klerikalnega lopovstva“. Mi smo načeloma proti militarizmu, a pod Italijo ne gremo! Glede vojaštva stojimo še zdaj na stališču, katero je izjavil dr. Šusteršič v delegacijah: Denar za vojne potrebščine se naj jemlje tam, kjer ga je, ne pa tam, kjer ga ni. Največ ga je v blagajnah milijonarjev. Tise najpritegneje v prvi vrsti, da prispevajo k brambi države. Lopovi se nam zde pa tisti ljudje, ki se v službi hlinijo za zveste Avstrijce, ki nas navzgor denuncirajo kot brezdomovince in protidinastične, sami pa

glasujejo s stranke lista, ki pravi: Kaj nam Avstrija mar? To so pravi lopovi in goljuhi, prave prekletstvo za Avstrijo!

Punt, razdor in preletje je zopet iznašel „Nared“ v katoliški cerkvi in seveda pritaknil zraven „Slovenca“. Piše namreč, da je „Slovenec“ zamolčal, kako je papež preletel in izobil vse krščanske socialiste, kako je potem nastal veseljni punt v katoliški cerkvi, „Slovenec“ pa vse te grozne novice prikriva, „zato da ne bi klerikalci ničesar izvedeli.“ Le počasi, preklinjajoča družba! „Slovenec“ je bil med prvimi listi, ki je poročal o pismu papeža Pija X. do kardinala Svampa, v katerem obsoja papež lastna in samovoljna peta, na katere so krenili takozvani „neodvisni“ krščanski demokrati. Kaj je s puntom, se vidi najbolje iz izjave, katere je dal voditelj „neodvisnih“ krščanskih demokratov, don Romolo Murri, v svojem glasilu „Patria“ izhajajočem v Jakinu. Izjavil je, da se popolnoma podvrže papeževi besedi. Nameravani shod v Bolonji so opustili, ravnotako v Veroni. Da je pa med krščanskimi demokrati močna struja, ki zahteva, da naj stranka nastopi takoj v parlamentu in se udeleži vseh političnih berb, to je znano, kakor je pri italijanskih izjemnih odnošajih umljivo, da papež zadržuje burni nastop teh mladih ljudi, med katerimi je mnogo energičnih talentov, ki bodo brez dvoma igrali še važne vloge v italijanski politični zgodovini.

Računi in liberalci. „Slovenski Narod“ je na najnesramnejši način napadel, pod naslovom „Duhovnik o deruh“ č. g. župnika Schifferja v Borovnici, češ, da je pri pogrebu za 10 minut dolgi spreved računal 34 kron. Z ozirom na „Narod“ napad nam je poslal č. gosp. župnik Schiffer nastopno pojasnilo. Ni res, da sem sodeloval pri omenjenem sprevedu same 10 minut, pač pa sem šel pogrebnikom nasproti do kapelice Matere Božje, kjer se je krsta blagoslovila, vedil potem spreved v cerkev, kjer so se izvršili navadni pogrebni obredi ter potem na pokopališče. Pri vsem tem opravi me je spremljal tudi g. farni kaplan. Ni res, da sem napravil za to opravilo račun od 34 K, pač pa je znašal ves račun 28 K 20 v. in sicer: Posebno izbrani grob na pokopališču 8 K, zvonjenje v farni cerkvi 1 K 60 vin., pristojbine župniku in kaplanu (kondukt, štola in sveče) 11 K 04 v., strežniki 36 v., na račun osmine (dve sv. maši, libera, župniku in kaplanu) 5 K 40 v., cerkvi ob osmini 1 K 80 v., skupaj 28 K 20 v. „Nared“ trdi, da je mož, ki je dobil račun ostrmel, ko je videl račun za 34 K, res pa je, da se je vtihotapil lažnjivi dopis v „Slov. Narod“ brez njegove vednosti ter je pisal, da obžaluje, da se g. župnika tako nesramno grdi po „Narodu“. — G. župnik Schiffer ni dobil od pogreba 34 kron, ampak le 9 K 64 v., g. kaplan pa 6 K 60 v. Kljub temu, pa bo „Nared“ tako pošten, da svoje psovke o deruhu ne bo preklical. S takim orožjem se bori list „inteligence“. — Bilo bi bolj pametno, da bi se „Slov. Narod“ brigal za račune izvestnih liberalnih odvetnikov. Tam bi marsikaj bolj zanimivega dobil za javnost. Ali ve morda dr. Ivan Tavčar, odgovorni urednik „Slov. Naroda“ za tistega odvetnika, ki je lansko leto štiri ljudi, ki so dotičnemu odvetniku bili dolžni vsi skupaj 37 krajcarjev, zarubil in jim napravil stroškov 10 kron? — To bi bil ves liberalni štab po kenci, če bi mi pričeli pisati o „oderuštvi“!

C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju in slovenske tiskovine. Vedno se ponavljajo pritožbe, da pošiljajo c. kr. okrajna glavarstva izključno slovenskim duhovnim uradom izključno nemške tiskovine o ljudskem gibanju, in c. kr. okrajno glavarstvo v Kranju nam je letos zopet take poslalo. Jaz sem jih vrnil s prošnjo, naj se mi blagovolje poslati slovenske tiskovine, nakar se mi je odgovorilo, da ni drugih v zalogi, s pristavkom, da se bo vprašalo c. kr. deželno vladno, bi se li ne dobilo slovenskih takih tiskovin. Ta odgovor je pisan slovenski. Kar dobim čez kakih deset dni kasneje nemški pisan dopis:

„Da mora nedvomno slednji duhovni urad sprejemati kot tak dopise in tiskovine v nemškem jeziku, ki je tudi eden izmed deželnih jezikov, ter jih reševati. V kakem jeziku se odgovori, je duhovnim uradom dane na prosto. Tega temelja se mora držati, v kolikor se tiče dopisov, ki so za duhovne urade službenega značaja.“ Član 19. državnega temeljnega zakonika jamči namreč državljanom gotova prava, uradom se naložajo tem primerne, odgovarjajoče dolžnosti (den Aemtern werden hiedurch die korrespondierenden Pflichten auferlegt), na katere so navezani tudi duhovni uradi, ako se tiče zadev, v katerih se smatra duhovni urad za urad in ne za stranko. Zato ne more duhovni urad odkloniti nemških tiskovin, in c. kr. okrajno glavarstvo si pridržuje v slučaju ponovne vrnitve nemških tiskovin nadaljne korake.“ Tako c. kr. okrajno glavarstvo v Kranju! — Iz radovednosti sem se hotel prepričati, ali se nahajajo v c. kr. državni tiskarni na Dunaju tudi slovenske tiskovine, in ne bodi len, jih naročim. Mislim sem, da dobim slovensko-nemške, a dobil sem samo slovenske!! Radoveden pa se vprašam sam in z mano vsi drugi slovenski duhovniki, čemu so v zalogi na Dunaju samoslovenske tiskovine, ko jih nihče ne naroči? Na Dunaju so nam na podlagi § 19. državnega temeljnega zakona pravilni, — v domovini pa delajo drugače lastni sinovi Slovenije! Kdo ima prav? Na Dunaju ali v Kranju in drugod? Na Dunaju imajo samoslovenske tiskovine — v slovenskem Kranju pa niti dvojezičnih ne! Na Primorskem imamo — slovensko-laške. In vrh tega se ti še grozi, ko zahtevaš svoja prava, „z nadaljnimi koraki!“ — Duhovnik ob kranjsko-primorski meji.

V Kamniku se je imela vršiti v četrtek, dne 23. t. m. volitev mestnega starešinstva, pa gospod Sinkovec kot starosta odbornikov je volitev v zadnjem hipu iz važnih razlogov odgodil — Ko resi glavarstvo gosp. Sinkovec ugovor in njegove predloge, katere je podal na podlagi paragrafa 17 občinskega reda, se boče stvar pojasnila. Liberalci se silno trudijo, da bi pridobili enega naših odbornikov za se, kar nas pa ne moti, ker dotični gospod je mož, ki ve, kaj je podpisal, slovesno obljubil in katere stranka ga je izvolila. Kamniška volilna borba je po zaslugi visokoučenega phil. doktorja grofa Schaffgotscha vedno interesantnejša.

Opičarji se prekucujejo v včerajšnjem „Narodu“ na uvodnem mestu, kakor v cirkusu. Pravijo, da njihovi „razni protiklerikalni članki“ švigajo po „Slovenca“ kakor „ognjen bič“. Trdijo, da „če bi ljudstvo hodilo poslušati njihova predavanja, bi se škofu kmalu izmuznile vse ovčice iz hleva, ostal bi sam s svojimi duhovniki po cerkvah in le kaka šklemfa srednjeveške mere bi hodila poslušati škofove pastirske liste“. Kako so izobraženi ti gospodki! Naravnost se lažeje, da škof v pastirskem listu prepoveduje vsa predavanja. To ni res, saj škof predavanja priporoča, seveda same predavanja ljudi, ne pa opic! Mladi gospodki naj molče o borniranosti in o zelo-tizmu, kajti tako borniran, kakor je „Slov. Narod“, ki ne ve drugega pisati, kakor o škofu in duhovnikih, ni noben list, in tako divjega zeloštva kakor ga imajo liberalci proti veri, tudi ni najti pri normalnih ljudeh. Sicer pa pričakujemo, da se producirajo opičarji še dalje.

Posnemanja vredno. Od čast. g. župnika Avseca smo prejeli: Na poziv v „Zori“ in „Slovenca“ pošiljam nekaj molitvenikov za Beneške Slovence. — Pri St. Jurju pod Kumom, dne 17. marca 1905. — Fr. Avsec, župnik. — Naj bi tudi drugi naši cenjeni naročniki in čitatelji posnemali ta plemeniti zgled. Knjige sprejema naše upravnishvo.

Hrvatska poljedelska banka je imela dne 16. t. m. občni zbor. Zdrudišništvo se je vsled njenega prizadevanja jelo silno lepo razvijati. L. 1904. se je ustane-

vilo posejilnic 35, gospodarske zadruge 3. V zvezi imajo dozda 180 posejilnic in štiri gospodarske zadruge z 28.443 člani. Delniška glavica banke znaša 1.200.000 kron. Delničarji dobe za l. 1904. 4 odstotno dividendo. Rezervni zaklad znaša 120.000 kron, pokojninski pa 25.000. Soglasno se je odobril predloženi računski zaključek.

Dopolnilna deželno-zborska volitev. C. kr. deželno predsedništvo na Kranjskem je razpisalo volitev dveh deželnih poslancev iz volilnega razreda velikega posestva na dan 17. aprila ob 10. uri dopoldne. Volivcev je sedaj 84.

— „**Naši Zapiski**“ vprašujejo v zadnji številki, kako so socialni demokrati ob stavki izdali delavstvo v Litiji. Gospodje, ki pišejo „Rdeče Zapiske“, poznajo stavke le po teoriji. Ti gospodje zato še niso vidili niti ene stavke. In zato jim ne zamerimo, ako ne vedo, kaj se pravi izdati delavstvo v stavki. Po mnenju delavcev je to izdajstvo, če se na tretji dan stavke hujša delavce, naj vztrajajo v stavki, in se jim četrti dan reče: Pojdite na delo, ker pulfra ni! Vevsko delavstvo se ima res zahvaliti socialnim demokratom, da se stavka ni ravno častno končala za delavstvo. Takratno izdajstvo socialne demokracije je bilo pa že itak mnogokrat dokazano. V takozvanem vevškem stavkarskem odboru so res bili pristavi rdečkarji, ki pa niso znali sami sestaviti niti spomenice na ravnateljstvo tovarne in jo je moral sestaviti neki ljubljanski krščanski socialist. Če bi si bili v vevški stavki pridobili rdečkarji zaslug za delavstvo, bi bilo delavstvo gotovo tudi v njihovem taboru, tako pa ni. Gospodje pri „Naših Zapiskih“ naj sanjajo, kar hočejo, tega dejstva ne izbrišete z vsemi svojimi „farbarijami“, da njihove organizacije v Vevčah ni! Organizirano je pa delavstvo v Vevčah dobro, četudi gospodje pri „Naših Zapiskih“ tega ne priznavajo, ker sanjajo, da more biti organiziran delavec v judovski mednarodni rdeči organizaciji. Da so na Jesenicah stavko res vodili „klerikalci“, to gospodje pri „Naših Zapiskih“ priznava. Sanja se jim pa, da so jo srečno zavozili. Res, srečno za delavstvo so jo zavozili, ker so dobili delavci izboljšanje svojih plač. Socialnodemokratski gospodje pri „Naših Zapiskih“ naj sanjajo o vevški in jeseniški stavki, kar hočejo; dejstva ostanejo pribita: Ogromna večina litijskega delavstva je prepričana o izdajstvu socialne demokracije v Litiji, delavstvo v Vevčah in na Jesenicah se organizira v nerdečih strokovnih društvih. O vevški in jeseniški stavki naj rdeči gospodje, če so pametni, rajši molče, ker v obeh stavkah socialna demokracija za stavkujoče delavce ni dala niti vinarja. Kder pa stavkujoči delavci ne podpira, pa tudi nima nikake pravice, napadati in kritikovati uspeha stavke.

— **Vojaške vesti.** Poveljnik 3. voja. fcm. vitez Succovaty, se že štiri dni mudi na Koroškem, kjer z vso natančnostjo in strogostjo nadzoruje tamošnje vojaške pesadke. — Posebno pohvalno se je izrazil ostanju domačega 17. pešpolka. — Nedavno smo poročali, da je določeno večje število rezervistov in nadomestnih rezervistov, ki bivajo na meji Kranjske, Koroške in Primorske, da se v slučaju potrebe z njimi pomnože posadke v utrdbah ob avstrijsko-laški meji, kjer bodo formirane mejno-obrambne stotnije (Grenzschutzkompanie). Sedaj se nam dodatno k temu še poroča, da bodo vsi za ta mesta določeni vojaki najbrž morali opraviti svojo orožnovajo že letos v teh utrdbah.

— **Vinski semenj v Krškem.** — Kupci. — Kaker smo že včeraj poročali, je bil tudi ta semenj prav dobro obiskan in tudi kupčija je bila v ozirom na pozni čas, prilično prav dobra, kajti samo pri zapisnikarju zglašeni kupci so nakupili čez 1000 hl. (okroglo 2000 avstr. veder) vina. Več kupcev pa se niti ni prijavilo. Vina so bila povprečno prav dobra. Na semnju so vina kupili: Franc Dermestija in Anton Vilfan (Aleš), Ježica; Valentin Mrak, (gostilna pri „Levu“); Alojzij in August Zajec, Marija Mikuž, Peter Križ (gostilna pri „Zvezdi“), Franc Zakotnik, Tomaž Bizil in Fr. Novak (hotel „Ilirija“) vsi iz Ljubljane, Josip Cepjati — Trojane; J. Faleschini — Straža; Josip Zupancič — Dolsko; Gregor Jeras — Gameljne; Jakob Kolenc — Gorican; Andrej Mejač — Komenda; Ivan Markez — Bohinjska Bistrica; J. Thaler — Železniki; Anton Medvešek — Gor. Gameljne; Valentin Kolenc — Cemšenik; Anton Burger — Hrušica; Josip Arhar — Vižmarje. — Pripravljeni smo objaviti imena še drugih kupcev, ako nam ista sporoče pod naslovom: Fr. Gombač v Ljubljani.

— **Nesreča v Kropi.** Komisijška preiskava je dognala, da je Matija Lazar, berač v Kropi, umrl naravne smrti vsled zaliva možgan. V noči od 18. do 19. t. m. je šel vun in tam obležal mrtev. Preje je bil žrebjar. Občinski svetnik, kakor se je poročalo, ni bil.

— **Izkopine na Velehradu.** Z Dunaja se nam poroča: V ponedeljek je Leonova družba priredila predavanje o Velehradu in tamošnjih izkopinah. Predaval je prof. dr. Nevežil in pojasnjeval predavanje z mnogimi slikami, ki so kazale prezidave slavnostnega slovenskega svetišča od početka 13. stoletja in razne starinske slovske izkopine. Med mnogobrojnimi občinstvom je bil češki minister dr. Randa, več višjih uradnikov in drž. poslanece.

— **Hrvaška katoliška organizacija.** Hrvatsko katoliško djetičko društvo v Zagrebu slavi letos veliko slavnost petdesetletnice svojege obstanka. Upati je, da pohite na to slavnost tudi slovenska bratska društva! — V Oseku so ustanovili „Katol. djetičko društvo“. — „Glas Naroda“, glasilo „Hrvaške radničke zajednice“ je bil konfisciran radi članka „Hrvaška v političnem kaosu“. — Predavanja prireja hrvaško krščansko soc. delavstvo v Zagrebu. Danes predava g. dr. Lončarić o krščanskem socializmu in njegovih namenih.

— **Vedno več častnikov v Pulju.** Brezdvomno je premestitev velikega števila častnikov k 4. in 5. trdnjaskemu topničarskemu polku (Pulj in Koter) izredni slučaj. V Pulju pravijo, da bodo častniki nadzorovali nova utrdbeni dela. V Pulju ne bodo pomnožili le utrdbe na merski strani ampak tudi utrdbe na suhem bodo pomnožene. Nadalje dobi tudi Trst prevzorične utrdbe. Po novem bramevskem zakonu ustanove pehotne polke za službo v trdnjavah, in Pulj dobi stalno pehotno posadko.

— **Roparski napad.** Iz Smartnega poročajo: Dva vzornomoralna fanta, — ki pa nista devičarja, — namreč Ježov in Vozljov sta v torek popoldne brez vzroka in povoda napadla mirne okoliške mladeniče in jih začela pretepati, ker jima niso hoteli dati za pijačo. Ta podivjanost je sad „Narodovega“ branja, o tem bo seve „Narod“ molčal. Prosimo v Smartno orožniške postaje, sicer mirni vaščani ne bomo varni pred napadalci ob belem dnevu. Vsi pošteni Smarčanje brez razlike strank tožijo, kako je čim dalje hujše razgrajanje, vpitje in podivjanost tukaj.

— **Kranjski deželni šolski svet** je sklenil da dobe nemške šole v okrajih Kočevje, Novo Mesto, Črnomelj posebnega okrajnega šolskega nadzornika. Za definitivne so imenovani g. Mat. Pelko v Toplicah in Ida Gherbaz v Zagerju. Prestavljen je učitelj g. Rafael Zupan iz Postojne v Podkraj. Upekojen je učitelj Pavel Borštnik. Službi bodeta menjali učiteljici gdč. Ana Kočevar v Kočevju in gdč. Mihaela Novak v Postojni.

— **Brzjav** dobi poštni urad v Zatičini.

— **Liberalni učitelj.** Iz Dobronič se nam piše: Pri nas hodijo otroci po šest let redno v šolo pa se še brati ne naučijo, kaj šele kaj drugega potrebnega. Zbog tega pa so starši strogo kaznovani ako otroci ne pridejo v šolo zadržani iz postavnega vzroka, ker se vpoštevajo samo učitelju znani vzrok šolskih zamud. Tudi izpustnice daje učitelj le po svoji trmi. Posestnik Fr. Terlep iz Sela goz. št. 6 je prosil izpustnice za svojo hčer Ivano, ki je stara že blizo 14 let in jo potrebuje doma za delo. Pri okrajnem šolskem svetu v Rudolfovem so mu zapisali na listek, da naj si spiše prošnjo za izpust in naj pokaže talistik šolskemu vodji. Terlep je nesel liste k nadučitelju, ali ta ga je v pojasnilo z roke udaril po ustih od vsake strani, da se je siromaku pocedila kri in mu je emajal se en zob!! — To je bilo uradno naznanjeno tudi okrajnemu šolskemu svetu; nadzornik gospod Turk se je sam prepiral in očitno priznal, da je Cirman prav slab učitelj, gluha da otrok ne sliši, ki so brez najpotrebnejše discipline, v fari skrajno nepriljubljen i. t. d. a vendar sedi tu naj kot klopi! Jeli čudno, da niso ljudje vneti za šole?

— **Duhovniške vesti.** Nevarno je obolel na Ponikvah na Goriškem č. go. spod Josip Ferfolja. — V Foglianu v Furlaniji je umrl čast. gosp. vikar Jan Bressan. — V Gorici na Kostanjevici je umrl čast. brat Janez Ev. Lesar, redom iz Ribnice na Dolenjskem.

— **Liberalcem vse prav pride.** V Smartnem je pred kratkim ogoljufala neka Marjia Koprivnikar za 100 kron in jih zapila. Hitro so liberalci zavpili: „Ala, Marjina hči je bila!“ In vendar ni bila detična nikdar v Marijini družbi, ampak je celo čez nje zabavljala, prav kot pristna liberalka. Mi jo vam privoščimo.

— **Nesreča.** 20 let stari hlapec Janez Novak iz Potoka se je igral z nabasanim revolverjem, ki se je nakrat sprožil.

Kroglija je šla v bližini stoječemu 13 let staremu Janezu Sepecu iz Mačjega dola skozi Prsa.

— **Iz postojnskega in logaškega okraja** je odšlo v teku zadnjih pet let tudi že okolu 300 oseb v Ameriko. Večina od teh si je tam opomogla in pošilja del svojega prihranjenega zaslužka domu svoji družini in — upnikom. Nekateri se bodo čez 5 ali 10 let stalno vrnili. Marsikateri pa gre tje brez pravega cilja in se potem kesa svoje prenatlženosti. Kdor si prej zaslužka tam ne zagotovi, naj ne hodi tje, pravijo in pišejo domu drugi naši Američani. Torej: ljudje, pozor!

— **Pomlad na deželi.** Z Notranjskega se nam poroča: Pred tednom smo dobili pomladansko vreme, deloma solnčno, deloma pusto-oblačno. Po dolinah je vse v vodi: led se taja, sneg kopni po hribih in dolinah. Suša je na Krasu minula, vode je zdaj za potrebo dobili povsod. Drugače smo pa glede setve in saditve 14 dni zadaj za ostalimi deli dežele.

— **Župljani pri Sv. Lenartu** hočejo posnemati one pri D. M. v Polju, in si omisliti tudi nov veliki zvon. Govori se o teži 115 starih stotov. Sedanji četrti tehta 56 stotov. A za novi zvon bi trebalo tudi novega zvonika.

— **Za pravoslavje** se širi agitacija med Čehi, zlasti med protestanti in „starokatoliki“, ki prestopajo iz narodnih vzrokov. V Pragi je v ruski cerkvi prestopilo 50 starokatoliških redbin v pravoslavje.

— **Glavna zaloga tobaka** v Kranju se podeli potom javnega pogajanja.

— **Dobrotnik dijakov.** Č. gosp. župnik Jakob Mrak v Naklu je zaležil 4000 kron za dijaško ustanovo.

— **K požaru na Fužinah** se nam poroča, da je prvo dalo vodo na ogenj ognjegasnno društvo iz Bizovika. Pomotoma so nekateri mislili, da je bilo navzoče ognjegasnno društvo z Ježice.

— **Vegova slavnost na Dunaju.** 15. marca se je vršila na Dunaju v dvorani „Hotel zur Post“ Vegova slavnost, ko se je že prej enkrat morala preložit. V suterreni dvorani je bil ob strani postavljen Zajčev model za Vegov spomenik. Udeležencev je bilo kakih 150; vabili so le inteligenco. Med udeleženci smo zapazili ministra Rando, češke drž. poslanece gg. Stojana, Hrubana, Herolda, Dvořaka, Skala, Pacaka, Cipera; navzoči so bili dalje poljski poslanci Merunovicz, Petelenc, Popovski; rusinski Romanczuk, vitez Jaworski, Barvinski, Čužanski; hrvaški Ferri in Spinčič in slovenski: vodja Povše, Žitnik, Pfeifer, Žičkar, Ploj, Robič, Plantan, Ferjančič, Tavčar; vojaški dostojanstveniki: podpelkovnik Tomše, gardnikapitan pl. Andrejka, major Beseljak in stotnik Kavčič; dr. Globočnik, dr. Savnik, dr. Scheschark, dr. Seshund, prof. Primožič, Globočnik, dr. Vidic, privatni docent dr. Žolgar, dr. Valjavec, Zajc; zastopano je bilo slov. kat. izobraževalno društvo „Straža“ po g. predsedniku Strahovniku, „Danica“ in „Sava“. — Na programu so bile solo točke, jugoslovanski kvartet in pevski zbor. Slavnostni govornik g. Ferjančič je podal v kratkih besedah Vegov življenjepis, g. Ploj je naglašal, da je sin priproste slovenske matere koristil svoji domovini s svojo učenostjo in hrabrostjo in jo proslavil. Gdč. Marijanica Zmerzlíkarnam je zapela pet solov, divili smo se njenemu izbornu šolanemu glasu. Izročili so ji krasen šopek. G. Jež je zapel dva tenorska samospeva. Največji vžitek nam je bil nastop g. Jeraja (gosli) in jugoslovanskega kvarteta. Ti umetniki so pokazali, kaj se dá napraviti z resno voljo. Dunajsko občinstvo je razvajeno glede glasbe, a priznati moramo, da kaj tako krasno dovršenega še nismo kmalu čuli; direktno frapiral nas je krasni pianissimo. Buren aplavz je jasno pričal, da je bila to najkrasnejša točka cellega programa. Pevskim točkam pod vodstvom Zvezdinega pevovodje g. Krušica je manjkalo nekoliko fines. Vse priznanje gre bosniškemu pešpolku št. 4, ki je brezplačno izvrstno sviral izključno le slovenske točke.

— Prvikrat se je proizvajala „Vegova koračnica“, ki jo je vglasbil g. ravnatelj Tomažević in instrumental kapelnik godbe.

— **V mornarično akademijo** v Reki sprejetih bo početkom šolskega leta — 16. septembra 1905. — krog 35 gojenčev. — Vstop je določen izključno le v prvi letnik. — Pogoji za sprejem so: avstrijsko ali ogrsko državljanstvo, fizična sposobnost, poveljna npravost, končano 14. in neprekoračeno 16. leto ter dovršena spodnja gimnazija ali realka. — Sprejemni izpit obsega: n e m š k i jezik, matematiko, zemljepis in zgodovino ter naravoslovje po učnem načrtu imenovanih srednjih šol. — Izpiti se pričnejo 10. septembra. — Proš-

nje, katerim je priložiti: 1. rojstni (krstni) list, 2. domovnico, 3. vojaško zdravniško izpričevalo, 4. izpričevalo o cepljenji koz in 5. vsa šolska izpričevala srednje šole, — vlagajo se najkasneje do 31. j. ulija (za presta mesta do 30. junija) — pri bližnji vojaški oblasti, kjer prosilec biva.

— **Kolobooija.** „Naši Zapiski“ poročajo v zadnji številki o kongresu Mednarodnega društva Svobodne misli v Rimu dne 20.—23. sept. l. 1904. Malo kasno, pa to še ni najhujši Poročilo je menda prevedel kak črveljarski vajenec iz nemščine. — Duševnih bliskov je mnogo v njem, n. pr.: „Razvoj in napredek, ki sta se doslej vršila polagoma in v krivi črti, se morata vršiti odslej hitreje in v ravnejši črti“. — „Svobodna misel je etično društvo (misel je društvo!! Op. ur.) z najvišje zahtevo, kojoj je kdaj izražala etika.“ — Najlepši je pa ta-le stavek: „Ut non solum non irrideant nos inimici nostri, sed timeant potius,“ anahronizem, ki ga je izrekel papež Leon XIII. takoj po sprejemu dogme o papeževi nezmotljivosti 18. avgusta 1870 in načelna ohranitev principa duševnega in telesnega nasilja, ki se je razvilo v katoliški cerkvi vsled izke-riščevanja vzvišene Kristove ideje v posvetno moč, so dokazila, da je oficialna kat. cerkev prespala dolg razvoj človeštva in da je izgubila peklic voditeljice stremljenj po npravnstvenem duševnem izpopolnjevanju človeštva. „Ohranitev principa duševnega in telesnega nasilja“ v kat. cerkvi se dokazuje v sledeči opazki: „Najznamenitejši razlagatelj sylaba kardinal Hergenröther: Haeretici possunt non solum ex communicari, sed et iusteeocidi.“ — Dr. Lončar naj blagohotno opozori uredništvo Naših zapiskov, da leta 1870 ni vladal papež Leon XIII., marveč Pij IX. Hkrati kot zgodovinar lahko tudi pri priliki opomni, da je bil Hergenröther res kardinal, da pa je pisal svoja dela v nemškem, ne pa v latinskem jeziku. O sylabu govori v Katholische Kirche u. christl. Staat, Freiburg 1872 od str. 806 dalje precej drugače, kakor mu prijazno prisoja navedena opazka. Naša sodba je pa končno ta-le: Poročilo v Naših Zapiskih je vsaj za mesec dni zakasnelo, za predpust je v resnici primerno; za post pa že ne več tako! Gospodom pri „Naših Zapiskih“ je torej bil všeč shod svobodomislecev v Rimu, iz katerega se je svojčas norčevalo celo oficijelno glasilo ložino na Dunaju „Neue Freie Presse“!

— **Kako so prišli tatinski družbi v Trstu na sled?** Tatinski družbi v Trstu, ki je vlomila v par letih na 84 krajih, so prišli na sled vsled prepira, katerega so imeli člani družbe radi nekega plena. Kakor smo poročali, znaša vrednost stvari, katere je ta družba ukradla, 400.000 kron. Tako je n. pr. tolpa ukradla juvelirju Montanariju za 20.000 K dragocenosti, trgovcu z vinom Lugnevichu 33.659 K, okrajni belniški blagajni 10.000 K, Schenker & Comp. 10.000 K, tvrdki Chierini je pri belem dnevu ukradla železno blagajno, jo odpeljala na Opčine in vzela iz blagajne 5000 kron, knjigotržcu Schimpfu 3600 K i. t. d.

— **Občinski sveti na Bledu, v Crnomlju, Kranju, v Ljubljani in Novem mestu** so kupili za svoje uradne oziroma šolske prostore od akad. slikarja J. Germa v Pragi izdani sliki „Bleda“ in „Belopeškega jezera“. Z ozirom na to, da je publikacija prva te vrste na Slovenskem in da je čisti dohodek prodaje namenjen v brezplačno razpošiljanje prebitku odgovarjajočega števila slik slov. šolam, priporočamo jo znova najto-pleje našim občinskim in okrajnim zastopom, čitalnicam, bralnim društvom in posejilnicam v okras svojih prestorev, podružnicam sv. Cirila in Metoda ter Slov. plan. društva posebno kot primerne dobiteke pri veselicah, vsem prijateljem umetnosti in pri-rodne krasote pa kot okusno umetniško reprodukcijo in primerno okrasilo domačih prostorov.

Ljubljanske novice.

lj **Občinske volitve v Ljubljani.** Iz naprednega tabora čujemo, da se med obrtniki, ki se dozdaj zvesto volili z napredno stranke pojavlja neka struja. Če stranka ne ustreže njihovim zahtevam, nameravajo baje nastopiti samostojno s svojimi kandidati. Po vseh večjih mestih nastopajo poleg uradniških kandidatov samostojne obrtne stranke, ker obrtniki povsod čutijo, da jim je treba krepkega zastopstva v občinskem zastopu. Tudi v Ljubljani bi bilo tako gibanje v korist mestu in njegovi upravi.

lj **Koncerti društvene godbe** se vrše: v soboto 25. t. m.: od 10—12. dopolne v Švicariji in od 9.—2. zvečer v „Narodni kavarni“; v nedeljo, 26. t. m.: od pol 4.—6. ure popoldne v Švicariji in od pol 8.—12. društveni koncert „pri Levu“ (g. Mrak).

lj **Nova slovenska igra.** V nedelje igrajo na slovenskem odru zopet izvirno igro „Testament“. Čujemo, da je dramaturg tega dela g. Janko Rozman, notarski uradnik v Kranju.

lj **Velik simfoničen koncert „Narodnem domu“.** Tukajšnja vojaška godba bo v prvem tednu meseca aprila v „Narodnem domu“ priredila velik simfoničen koncert, ki bo v svojem programu obsegal večinoma nove velike slovske simfonične skladbe skladateljev Dvořaka, Smetane, Čajkovskega in drugih. Koncert bo osobno vodil vojaški kapelnik g. Teodor Christof. Ta koncert bo priredila vojaška godba 27. pešpolka na korist naši „Glasbeni Matici“ in bo ena najznamenitejših velikih koncertnih prireditev sezone.

lj **30letnico** odkar deluje kot samostojni obrtnik v Ljubljani, je včeraj praznoval načelnik tukajšnjega ognjegasnega društva, g. Ludovik Stricelj. V teh letih je svojo obrt visoko povzdignil. V kratkem bo praznoval tudi 30letnico svojega delovanja na polju gasilstva, na katerem ima zabeleženega mnogo koristnega dela.

lj **Shod „Slovenske-katol. delavskega društva“** v Ljubljani bo v nedeljo, 26. t. m., ob pol 10 uri dopoldne v Selenburgovih ulicah št. 6 II. nadstropje.

lj **S tujim denarjem si je privoščila zabavo.** Marija Koprivnikar v Smartnem je poneverila Pavlini Brezovar hranilno knjižico „Ljudske posojilnice“ vredno 314 kron in 100 kron gotovine, katere bi bila morala na to knjižico uležiti. Denar je zapravila pri Blumauerju, knjižico pa zastavila. Obsejana je bila vsled tega na 4 mesece ječe. Dejanje je prišlo na dan vsled tega, ker je Blumauerjeva natakarice čitala v časopisih, da Koprivnikarjevo z zaupanim denarjem pogrešajo.

lj **Obrtno gibanje v Ljubljani.** Tekom meseca januarja in februarja so pričeli v Ljubljani na novo izvrševati obrt: Adolf Hauptmann, Marijin trg 1, trgovino z mešanim blagom; Anton Jalen, Zaloška cesta 10, krojaški obrt; Ivana Kordik, Prešernove ulice 10, trgovino z mešanim blagom; Edvard Premk, Gradišče 2, gostilničarski in krčmarski obrt; Helena Frechinger, Židovske ulice 4, trgovino z muzikalnimi instrumenti in galanterijskim blagom; Mayer & Comp., Martinova cesta 20, izdelovanje papirnih vreč na tovarniški način; Marija Hirschmann, Ulice na grad 5, trgovino z vinom; Avgustin Jordan, Karlovska cesta 4, brivski in frizerski obrt; Cesare Menardi, Selenburgove ulice 1, trgovino z mešanim blagom; Alfred Schwinghaki, Kolodvorske ulice 28, kotlarski obrt; Andrej Kranjc, Trnovske ulice 13, trgovino z žganimi opojnimi pijačami; Andrej Bitenc, Solški drevored, mesarski obrt; Josipina Grogic, Dolenjska cesta 8, trgovino z mešanim blagom; Ivana Janc, Wolfve ulice 1, trgovino s prekajenim mesom in pivom v steklenicah; Jernej Jelenič, Stara pot 1, gostilničarski in krčmarski obrt; Edvard Kristan, Sodnijske ulice 4, potovalni zavod; Marija Meglič, Sodnijske ulice 2, prodajo živil; M. Resner & Comp., Marije Terezije cesta 11, izdelovanje žganja; Ana Strajnar, Emonska cesta 10, prodajo premoga; Jakob Morocutti, Kolodvorske ulice 27, brusaški obrt; Adolf Kordin, Pred škofijo št. 3, izdelovanje žganja; Vid Bratuš, Sv. Jakoba nabrežje št. 19, trgovino s pohištvom in narejeno obleko; Samuel Gruska, Resljeva cesta št. 26, trgovsko agenturo; Mihael Kastner, Dvorai trg 1, izdelovanje žganja; Marija Volk, Privoz 5, trgovino z mešanim blagom; Neža Koutny, Dunajska cesta 35, izdelovanje pletenin; Lucija Pirc, Pokopališka cesta 4, trgovino z lesom; Rudolf Tenente, Gradaška ulice 10, izdelovanje žganja; Ivan Stružnik, Konjušne ulice 13, trgovino z mešanim blagom; Josip Schwarz, Zvezdarske ulice 4, pekovski obrt; Matej Zadnikar, Pred škofijo 18, gostilničarski in krčmarski obrt; Albin Walland, Privoz 3, sobne-slikarski obrt; Anton Achtschin, Wolfve ulice 8, vodovodno instalacijo; Anton Stacul, Selenburgove ulice 4, izdelovanje žganja; Marija Kessler, Kopitarjeve ulice 2, trgovino z devocionalijami in šolskimi potrebščinami; Ivan Puc, Tržaška cesta 13, mizarski obrt; Matej Ravaihar, Sv. Jakoba trg 2, gostilničarski in krčmarski obrt; Fr. Soukal, Pred škofijo 12, krojaški obrt; Marija Ponikvar, Florjanske ulice 3, skuharski obrt. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt; Andrej Druškovič, Pred škofijo 18, gostilničarski in krčmarski obrt; Ivan Kordik, Prešernove ul. 10, trgovino z meš. blagom; Josip Bermann, Poljanska cesta 75, prekaževalski obrt; Ivana Gregorec, Zvezdarske ulice 4, branjarje; Dečm. n. & Comp., Martinova cesta 20, izdelovanje papirnih vreč; Ana Schwingshaki, Kolodvorske ulice 28, kotlarski obrt; Jurij Zajec, oziroma njegovi dediči, Poljanska cesta 11, gostilničarski in krčmarski obrt; Uršula Ferfolja, Kongresni trg, sejmarstvo z galanterijskim blagom; Anton Zdravje, Bohoričeve ulice 26, čevljarski obrt; Andrej Bitenc, Šolski

devored, prodajo mesa in klobas; Jos. Stupica, Kolodvorske ulice 6, izdelovanje pletenin; Friderik Novak, Lattermannov devored, gostilničarski in krčmarski obrt; Iv. Rodè, Pokopališka cesta 4, trgovino s lesom; M. Rosner & Comp., Marije Terezije cesta 11, izdelovanje likerjev; Ivan Semrajc, Martinova cesta 14, trgovino s mešanim blagom; Lucija Magerl, Pogačarjev trg, branjarstvo; Maks Brus; Pred škofijo št. 12, male trgovino s papirjem, pisalnimi in kadilnimi potrebščinami; Marija Mole, Karlovska cesta 30, izkuharski obrt; Ana Jagodic, Slomškove ulice 13, trgovino s mešanim blagom; Marija Modic, Pogačarjev trg, branjarstvo.

Ij Ponesrečila je sinoči gospa vpokojena podpolkovnika Pell pl. Fährrenau. Šla je iz gledališča. Na hodniku na Franca Josipa cesti je padla in si zlomila roko. Prepeljali so jo v njeno stanovanje pri „Maliču“.

Ij Za kruhom. Na Hrušico je šlo 40 Makedoncev. sinoči je pa prišlo 109 Hrvatov in 25 Makedoncev.

Ij Jaka Dimnik in Engelbert Gangl. Piše se nam: Bivši učiteljski agent ljubljanski, Engelbert Gangl, je že pod streho. Tega so dobro preskrbeli. Zdaj pride županov „fideladutant“ gosp. Jaka Dimnik, ki postane — čuje! — ravnatelj na novi meščanski šoli. Res zaslužno plačilo za to, da se g. Dimnik tako žrtvuje za ljubljansko občino!

Ij Pongratzova podrtija ob Poljanskem nasipu se rabi, kakor znano, še vedno za vojaštvo, dasiravno ni vredna, da bi nastanil notri — divje zveri. Vojaško poveljstvo je pametno storilo, da je prisililo deželo in občino do zgradbe razširjenja brambovske vojašnice. Ker bodo vendar zdaj k vajam dehajajoče rezerviste vtikali zveza v te turške katakombe, bi bilo na mestu, da se urede prostori tako, kakor se za človeška stanovanja spodobi.

Ij Kosti je kradel. Sinoči okrog šeste ure zvečer je prišel cunjar Franco Kolussi, rodem iz Udin na Češnovarjevo dvorišče v Kolodvorskih ulicah št. 33, od tam se je splazil neopažen skozi nezaklenjene vrata na vrt, od tu pa v nezaklenjeno shrambo. Tam si je naložil polno vrečo kosti in jih nesel prodal v Predilne ulice h kupovalci cunj in kosti Viktoriji Panholzerjevi. Ker je bilo v zaboji še mnogo kosti, je Kolussi kupovalci rekel, da bo še enkrat prinesel in da bo že potem vzel denar. Toda zmotil se je. Ko je prišel drugič po kosti, ga je zasačil Češnovarjev hlapec Jakob Maurer, ki je poklical policijskega stražnika, ki je Kolussija aretoval.

Ij Napad. Dne 18. t. m. so napadli na Glincah topničar Karel Kes, Alojzij Žirovnik, mizar, in Mat. Uranič, ključavničar, brez povoda Alojzija Smrekarja in Peregrina Bogataja iz Rožne doline in Antona Zalokarja z Glinc. Kos je s sabljo močno ranil Smrekarja, Bogataja in Zalokarja sta pa pretepla ostala dva napadalca.

Ij Pozna ga. „Doktor“, je rekel, demišljavi bolnik, „meni so se možgani vneli“. „Bodite brez skrbi, pepel se ne vname“, je odgovoril doktor.

Ij Nove nasade kostanjevih dreves so nasadili pred šentpeterske vojašnice, in sicer na obeh straneh ob potu, ki vodi od mostu proti cerkvi sv. Petra. Pot se je na novo uredila in obmejila z žičnato ograjo. Ves trud za elepsavo tega prestora je pa brezuspešen, če tam idoč občinstvo hodi mesto po potu — po travniku znatraj ograje. Posebno šolski učenci čisto potrjuje žice ograje in poškodujejo mlada, posebno v preteklem letu zasajena smrekova drevesa. Naj bi občinstvo samo pazilo, da se to ne bi več dogajalo!

Ij Jabačinova cikorija pa „Družba sv. Cirila in Metoda“. Poroča se nam iz trgovskih krogov: G. Jabačin prodaja neki še vedno svojo cikorijo na družbino firme, s tem, da jo usiljuje po deželi, rekoč: Se prodaja v prid „Družbi sv. Cirila in Metoda“. Zajedno smo čuli te dni, da so se ljubljanski (!) „industriji“ izjavili, da g. Jabačin lahko tako dolgo svojo cikorijo kot „Družbi v prid“ prodaja, dokler ji kak dobiček od nje nakloni (?) ali pa dokler mu družba tega ne prepove. — Zdaj smo pa res razvedni, koliko časa bo trgovec Jabačin posnemal družbi — smetane z mleka!

Ij Redni občni zbor pogrebne družbe „Bratovščine sv. Jožefa“ s svojim sedežem v tuk. franč. samostanu se je rešil dne 19. marca leta 1905. ob 4. uri popoldne. Navzočih je bilo do 30 članov, ki jih je g. predsednik pozdravil in se izrazil zahvale svojemu odboru. Uspeh bratovščine je povsem dober in vsled tega najtopleje priporočamo občinstvu to društvo, da s svojim pristopom stanje bratovščine izboljša. — Ob enem se ob tej priliki obrača odbor na slav. mestni magistrat s prošnjo, da čim preje odredi vse potrebno glede novega pokopališča, kar bo okolnosti v društvu gotovo izpremenilo. — Pri tej priliki naznanja od-

bor občinstvu, da se je pri obnem zboru sklenilo, da se smejo v društvo sprejemati le živi člani, pač pa tudi bolniki na smrtni postelji. Tudi to naj blagovolijo upoštevati vsi tisti, ki bi bili radi deležni dobrot tega koristnega društva.

Ij „Rdeči križ“. Redni občni zbor deželnega in gospenjega pomočnega društva Rdečega križa za Kranjsko, bo dne 24. marca 1905 ob 6. uri zvečer v knjižnici c. kr. deželne vlade, (II. nadstropje) Bleiweisova cesta.

Ij Prememba posesti. Gospa Kordinova je prodala hišo št. 2 v Lingarjevih ulicah trgovcu g. Hugonu Ihlju.

Ij Park pred Frano Jožefovo vojašnico bodo letos preuredili. O tem se nam piše: Klepi in mize so v tem parku polomljene, ob potih je polno nesnage in nasadi so večinoma poškodovani. Zbira se tudi v tem parku — kakor na poljanskem — zvečer večinoma cvet ljubljanskih barab s svojo „suite“. — Magistrat stori svojo dolžnost!

Ij Aretirali so v Siški zidarja Janca Bevdica iz Skaručine, ki je hotel pobegniti v Ameriko z nedavno aretirano kramarico Alojzijo Janežič iz Grosupljega, katera je poneverila mnogo blaga tvrdki Urbanc.

Štajerske novice.

š Prestavljen je davčni pristav g. Alfred Drobnič iz Celja v St. Lenart v Slov. Goricah.

š Odlikovanje. Cesar je podelil g. Feliksju Stegnarju, c. kr. učitelju na moški kaznilnici v Mariboru, častno svetinjo za 40 letno zvesto službovanje. Cestitamo!

Sloven. kat. akad. društvo „Zarja“ v Gradcu priredi v sredo, 22. t. m. ob 8. uri zvečer pri „Zeleni Štajerski“ svoj VI. redni občni zbor s sledečim vzporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika bratvskega društva „Danice“. 3. Poročilo odbora. 4. Volitev revizorjev. 5. Slučajnosti.

š Slovenske predstave v Mariboru. Slovanska čitalnica in bralno društvo „Maribor“ priredi v soboto, dne 25. sušca 1905 v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Mariboru igre: I. Putifarka; burka v enem dejanju. Spisal Görner, uredil Govekar. II. Dve tašči; veseloigra v enem dejanju. Spisal dr. Fastenrat, uredil Govekar. III. Raztresenca. Veseloigra v enem dejanju. Spisal A. pl. Kotzenbue, uredil Govekar. Pri predstavi sodeluje slavna veteranska godba. Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer. Začetek točno ob 8. uri. Vstopnina: Sedeži v parterju od 1. do 5. vrste 1 K 40 v., od 6. do 10. vrste 1 K, ostale vrste 80 v., stojišča 60 v., za dijakke 40 v., sedeži na galeriji 60 v., stojišča 40 v.

Koroške novice.

k Ker ni hotel nemški govoriti — pravdo izgubil. „Mir“ priobčuje izpred celovškega sodišča, da je Slovenec Miha B. pravdo izgubil brez nadaljnega raziskovanja samo zato, ker ni hotel nemški govoriti. In to pred sodiščem, v čigar okoliščino celo po uradnem štetju biva nad 12.000 Slovencev.

k Svetilka eksplodirala je v Pliberku ženi železniškega uradnika Pitamica. Gospa je nevarno opečena.

Razne stvari.

Najnovejše.

Umor v blaznici. V Belgradu so pazniki v blaznici umorili nekega veletržca z železnimi drogi. — Odškodnino ponesrečenim vojakom vpeljejo na Francoskem. — Poštnege uradnika aretirali. Radi nepravilnosti so aretirali dunajskega višjega računovodje Jož. Pohlenija. Ko so policisti prišli v njegovo stanovanje, se je hotel ustreliti, a ranil se je samo na roki. — Grafica Montignoz je izjavila, da se nikdar ne bo ločila od svoje najmlajše hčerke. — Influenca je jako slabo vplivala na tabačno režijo. Posebno na Dunaju se je prodalo mnogo manj tobaka. — Damska bluza v Parizu sedaj vedno bolj izginja. To vpliva v istem smislu tudi na mode na Dunaju. — Ropar guverner. Iz Tangerja poročajo, da je sultan roparja Raisuli imenoval za guvernerja za okraj Fes. Tako je ropar dosegel, kar je želel.

Zverski čin. Iz Arandjelovca v Srbiji poročajo, da se je v nekem selu blizu Arandjelovca izvršil zverinski čin. Mati, sin in sinovec so pobili na tla očeta; žena in sin sta ga tiščala s koleni, sinovec ga je klal z nožem. Zločince so prijeli in oddali sodišču. Priznali so vse.

Leva roka. Na Angleškem se je ustanovilo društvo „Ambidextral Culture“, ki ima nalogo, propagirati rabo levece. Ravnatelj piše, koliko mu koristi pri opera-

cijah levica, general Baden naglašja, kako koristi izurjena levica vojaku. Učitelji glasbe bi bili zelo hvaležni, da jim pribijajo učenci, ki znajo rabiti obe roki. Tudi v modernem risanju pomaga levica in se priporoča nje raba.

Tat v zaboji. Zvitost in premetenost tržaških tatov se je pokazala zopet enkrat v prav svetli luči. V kleparsko delavnico Ferdinanda Zorna v Via Chiacciera je prišel v petek neki človek, ki je rekel, da ga je poslal inženir Braidotti, da peizve, koliko bi stalo, če bi obil neki zaboj Zorn s cinkovo pločvino. Zorn je naznanil ceno 100 K. Neznavec je odšel. Okoli polu 6. ure zvečer je prišel zopet in naznanil, da je gospod zadovoljen s ceno in da bo zaboj kmalu tu. Čez nekaj časa se je vrnil z vozičkom, na katerem je bil nov lesen zaboj, 1 in pol m dolg, 1-30 visok in 80 cm širok. Ker je bila ura že šest, so zaprli kakor navadno delavnico. V soboto zjutraj ob polu 4 uri je pa službojuči stražnik zapazil, da je okno Zornove delavnice odprto. Ko so Zorna o tem obvestili in odprli delavnico, se je pokazalo, da je imel zaboj dva dela, katerih spodnji je bil 70 cm širok in v katerem je bil skrit človek, ki je imel nalogo izprazniti blagajno. Načrt se je pa prebito slabo obnesel, ker v blagajni ni bilo več nego 160 K. Tat je svoje nevolje pokazal s tem, da je zapisal na neki listek, da bi si bil prihranil toliko dela, če bi bil vedel, da je tako beraška blagajna. O premetenih tatovih ni nobenega sledu.

Frak pri zlatokopih. Eden najbogatejših meščanov v Deuveru v Coloredi, Willard Hatch, je pred kratkim obiskal „mesto zlatih polj“ v Nevadi, kjer je bil povabljen na obed Obleče si zato svoj frak ter gre v povabljeno družbo. Ker pa v mestu še nihče ni nikdar videl fraka, je to vzbudilo pri prebivalcih silno pozornost. Obkoli ga tuleča množica in med zlatokopi nastane pravcata vstaja. Slednjič ga primejo pod pazduho ter ga peljejo na plesišče, kjer ga izpostavijo na oder. Vsak, kdor je hotel videti moža v čudni obleki je moral plačati 2 kroni. Za skupiček te razstave pa sedaj navdušeno pijejo nazdravje Hatchovo.

Zaročnik iz oblakov. Slavni švedski zrakoplovec Fraenkel se je nedavno s svojim zrakoplovom spustil na otok Oeland, kjer je bogati tovarnar slavil srebrno poroko. Tovarinar je Fraenkla bogato pogostil. To poznanje se je skoro tako razvilo, da se je Fraenkel te dni zaročil s tovarnarjevo hčerko.

Življensko zavarovanje po razglednici je najnovejši pojav na razgledniškem polju na Angleškem. Tvrdka Wrench je izdala tako karto, ki zavaruje odposiljatelja za 24 ur na 10.000 mark za slučaj smrti, ako zavarovanec izgubi življenje pri uporabi katerega javnega transportnega sredstva. Zavarovalni paragraf se nahaja na prednji strani karte in ga mora odposiljatelj podpisati s črnilom.

Izseljevanje Črnogorcev se vedno bolj množi.

Na ulici ustrelili so v Mitrovici redarja Ilija Gjorgjevića. Redar je na ulici umrl.

Kralj lomilcev štrajkov živi v Ameriki. Imenuje se Farley, to je uprav ameriška prikazen. Samo pri enem štrajku je zaslužil 50.000 dolarjev. Pri tem štrajku je delal sledeče: Nekaj ur po izbruhu stavke je zapovedal nastopiti na postajah 700 oddelčnih in izurjenih delavcem; ti so se naslednje pomnožili še za mnogo stotin. Železniška družba je vedela, da se more znesti nanj; zato pa se stavke tudi ni nič bala. Farley se hvali, da ni še nikdar izgubil boja proti delavcem; in res je v treh letih uničil nad 20 stavk. Po peklicu je delavec cestne železnice. Vkljub sijajnim ponudbam noče prestopiti k drugi stroki. Zaslužil je veliko. Poleg sebe ima 35 tajnih opazovalcev. Se predne kdo kaj slutiti, Farley že ve, kje se kaj pripravlja. Poleg teh 35 zaupnikov ima pa še 600—800 mož v svoji službi in na razpolago 35.000 do 40.000 mož. Naši evropski industriji gotovo zavidajo Ameriko.

Iz brzojavk.

Dunaj, 23. marca. Tiskovni odsek drž. zbora je pri sestavi novega tiskovnega zakona črtal desedanje določilo, da se časopisi ne smejo po cestah prodajati.

Pariz, 23. marca. Zbornica je nadaljevala debato o ločitvi cerkve od države.

Poraz vlade v železniškem pododseku.

Dunaj, 23. marca. V današnji seji pododseka železniškega odseka so poslanci Ellenbogen, Kolischer in Kaftan tako ostro kritizirali prekoračenje proračuna pri alpskih železnicah, da je sekcijski šef Wurm razburjen zapustil posvetovalnico ter je izjavil, da odstopi kot ravnatelj železniških stavb. Z njim je zapustil dvorano tudi železniški minister. Sejo so preki-

nili. Poslanec Sylvester je šel nagovarjat Wurmba naj pride nazaj, a Wurmb je prišel še nazaj, ko je šel k njemu dr. Ellenbogen, ter mu izjavil, da napadi niso imeli osebnega značaja in da so bile le kritika. Pri poznejši razpravi, je doživela vlada poraz. Sprejet ni bil predlog poslanca Sylvestra, naj se prekoračenja odobri, ampak Ellenbogenov predlog, naj se vladi izreče nezaupanje.

Predlog je bil sprejet s štirimi proti tremi glasovi. Od devetih članov pododseka ni bilo pri seji poslanca Mazorana, dr. Tavčar je oddal prazno glasovnico. Za nezaupnico se glasovali poslanci Kaftan, Ellenbogen, Kolischer in Stewerina, za Sylvestrov predlog pa poslanci Sylvester, Steinwender in Christ.

To glasovanje še ne bo imelo posledic, ker bo vlada počakala glasovanja v železniškem odseku. Načelnik tega odseka baron Schwegel je že prosil referenta pododseka, naj mu sestavi poročilo, da more sklicati železniški odsek. V odseku bo imel poročilo poslanec Kaftan. V zakonskem načrtu je kredit določen na 147.774.000 kron in razdeljen na leta 1905 do 1908. Na železnico čez Ture odpade 55.546.000 kron, na črto Beljak-Celovec-Gorica-Trst 79.429.000 kron, na Pyhrnske železnice 8.691.000 kron, ostanek pa na nove gališke in dalmatinske železnice. Ellenbogen pravi, da je predlagal nezaupnico ker je gospodarstvo žel. ministra Witteka nevarnost za državne finance.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 24. marca. V državnem zboru je bila danes razprava o imunitetnih zadevah. Zbornica je izročila poslanca dr. Žitnika. Poslanca Stein in Berger radi dogodkov v Inomottu nista bila izročena. Herzog je izročen. Nato je prišla v razpravo izročitev poslanca Haucka, odgovornega urednika „Alldeutsches Tagblatt“, ki je tožen radi motenja vere. Socialni demokrat Rieger je govoril proti izročitvi, dr. Schöpfer za izročitev. Tudi Hauck je posegel v debato ter ob 2. uri še govoril.

Dunaj, 24. marca. Načelniki klubov so sklenili imeti vsak ponedeljek in četrtek sestanek. Notranji minister je dejal, da bo drž. zbor zboroval do aprila potem bo pa brez formalnega odloga prenehal z delom do maja.

Dunaj, 24. marca. Gautsch je že skoro popolnoma zdrav ter bo skoro gotovo jutri zopet prišel v pisarno.

Št. Hipolit, 24. marca. Vsled kompromisa med soc. demokrati in kršč. socialci je pri občinskih volitvah v 4. razredu nemška nacionalna stranka popolnoma propadla. Izvoljeni so 4 soc. demokratje in 2 kršč. socialisti.

Budimpešta, 24. marca. Položaj je neizpremenjen. Tisza je bil danes pol ure pri vladarju. Poročal mu je o položaju v liberalni stranki. Tisza je danes govoril tudi s predsednikom ljudske stranke Rakovskym ter ga nagovarjal naj opozicija odneha.

Trst, 24. marca. Občinski svet je sklenil nove postavke za razširjavo „Corsa“.

Sofija, 24. marca. Poroča se, da je zadnji čas došlo do kompromisa med makedonskimi organizacijami Cončeva in njegovih nasprotnikov ter da bodo sporazumno delovale v Makedoniji.

Pariz, 24. marca. Vest, da gre cesar Viljem II. v Tanger je vzbudila tu veliko začudenje, pa tudi vlada sama je presenečena.

Tanger, 24. marca. Za dohod cesarja Viljema, ki se je včeraj odpeljal iz Cuxhavena, pripravlja sultan velik sprejem. Palača je okrašena.

Šangaj, 24. marca. Tu se govori, da je francosko brodovje dobilo povelje naj bo 31. t. m. pred Tangerjem.

Harbin, 24. marca. Kuropatkin je 20 t. m. odpotoval k prednjim četam. Na kolodvoru mu je prirejalo občinstvo evacije.

Peterburg, 24. marca. V okraju Kutaji je proglašeno obsedno stanje.

Peterburg, 24. marca. Danes je podpisano posojilo ruskih bank v znesku 150 milijonov po 5 odstotkov. Izposojilni znesek 96 odstotkov.

London, 24. marca. Načrt ruskega finančnega ministra, kako povzdigniti ruske državne dohodeke so odobrili združeni departementi. Dohodek iz novih davkov bo

večji za 22 milijonov. Z gotovimi odstotki so obdavčene tudi uradniške plače.

Peterburg, 24. marca. Komisija za ureditev zadev o časopisu je sklenila, da se preventivna cenzura popolnoma odpravi.

Pariz, 24. marca. „Echo de Paris“ priobčuje sledeče po načrtu ruskega glavnega štaba: V kratkem bo mobilizirano sedem vojnih zborov z 200.000 možmi. Razun teh se odpošlje na bojišče drugih 150.000 mož, ki bodo tvorili s sedanjo mandžursko armado skupno 600.000 mož. To moštvo bo razdeljeno v dve armadi, katerima bodo poveljevala Linevič in Kiropatkin. Vrhovnim poveljnikom bo imenovan veliki knez Nikolaj Nikolajevič, načelnik generalnega štaba bo Suhomirov.

Pariz, 24. marca. Japonci bi se pogajali za mir, če se Rusija odpove Koreji, Mandžuriji in Ljaotunu.

London, 24. marca. Pogoji za novo japonsko posojilo so gotovi. Japonska vzame na posodo zopet 30 milijonov funtov šterlingov.

Peterburg, 24. marca. „Rus. Slovo“ poroča, da bo vojni minister odstopil. Njegov naslednik bo baje Kernalov. Šef pisarne vojnega ministra bo Rödiger, šef generalnega štaba Olivanov.

Pariz, 24. marca. 76letnice svoje poroke sta slavila v Montrealu te dni zakonska Forget.

Tržno poročilo.

Kava. Od našega zadnjega poročila ni bilo znanih sprememb; trg je povsem miren in so cene najcene bolj na znižanje, kot na povišanje.

Sladkor. Nasprotno predtendenci, ki je bila skoro brez vsacega posebnega zanimanja za ta predmet, so cene ta teden za 1/2 kr. pokscočile.

Moka. Dasi cene vedno padajo, ne pride kupčija v pravi tir, in logična posledica tega je, da so morali mlinci cene zopet znižati.

Otrobi. Živahno zanimanje za ta predmet postaja še vedno večje, kar je pač vzrok, da se jih vsled slabega konsuma v moki premalo izdela in tako kažejo cene zopetno povišanje.

Koruza. Z ozirom na pomanjkanje otrobov pride koruza do boljše kupčije; cene so trdne z malim povišanjem.

Špirit. Ker je povpraševanje jako slabo in se kupčija nikakor ne more razviti, se slabe cene tudi ta teden niso izboljšale.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dna	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padečina v 24 urah v mm.
23	9. zveč.	734'2	+4'9	sl. jvzh.	dež	0'3
24	7. zjut.	731'5	+3'4	"	obl	
	2. pop.	730'9	+9'0	sl. jug.	"	

Srednja včerašnja temp. +5'8°, norm. +5'0°.

Dnnajska borza

dne 23. marca.

Skupna 4% konv. renta, maj.-nov.	100'30
Skupna 4% konv. renta, jan.-julij	100'25
Skupna 4% pap. renta, feb.-avg.	100'80
Skupna 4'2% sreb. renta, apr.-okt.	100'75
Avstrijska zlata renta	119'90
Avstrijska kronrska renta 4%	100'45
Avstrijska invest. renta 3'1/2%	93'05
Ogrska zlata renta 4%	118'60
Ogrska kronrska renta 4%	98'10
Ogrska invest. renta 3'1/2%	89'85
Delnice avstro-ogrskse banke	16'44
Kreditne delnice	675'25
London vista	240'02 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117'17 1/2
20 mark	23'46
20 frankov	19'07
Italijanski bankovci	95'40
Cekini	11'28

Motenja v prebavi.

izvor tisočerihih bolezni, in glede na to splošno izkušnjo se zdi skoro nepojmljivo s kakošno lahko mišljenostjo prezira velika večina na tem trpečega človeštva zlo, čegar odstranitev predstavlja prvi in najvažnejši člen v zdravlstvu. Steklenica Rogaskega „tempeljevega vrečka“ k vsakdanjemu vinu odstranja vedno uspešno tako, da ne da bi kakorkoli oviralo vsakdanje življenske navade, in ima vsled tega milega učinkovanja vsakako prednost pred vsemi drugimi enakimi sredstvi. 438 c (1—1)

Edini, od profesorjev in zdravnikov proizkušeni in priporočeni **zobni lek** brez kisline je c in kr. dvornega zobozdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaju, XIII/6, pristni, 2090 b 7—2

Anatherin

Pristen le v gorenji steklenici z modro franc. etiketo v zlatem tisku in mojo firmo K 2'80, 2 K in 1 K.

„Vašo Anatherinovo ustno in zobno vodo rabim že več let in se bojim, da me začne takoj boleti zobje, ali pa da jih celo izgubim, če je ne rabim. Vaša ustna voda mi ohrani zobe sveže in zdrave.“ A. Spitalsky, veleposestnik.

Anatherinov zobni cremé v lončkih brez tako škodljivega „mila“ je zelo prijeten, osnaži zobe popolnoma, da postanejo bleščeči, beli in zdravi. Cena 60 h. Dobiwa se povsod, kakor tudi v glavni zalogi pri g. lekarnarju J. Mayerju v Ljubljani.

Našim odjemalcem!

Tovarna testenin bliža se svoji dovršitvi. Ne bomo navajali ne skrbi, ne truda, ki smo ga imeli pri zopetni zgradbi in preosnovi, niti posledic udarca, ko nam je uničil požar naše staro tovarno, saj smo dobili toliko izrazov simpatije, ne le od strani cenj. trgovcev, temveč tudi od strani spoštovanih konsumentov, da nam je to dalo moč, poprijeti se s podvojeno silo dela.

Udarec našel nas je popolnoma nepripravljeni, in ker nam je bilo na tem, tovarno opremiti ne-le z novjšimi napravami, temveč je tudi zgraditi za večjo produkcijo, nam ni bilo v zlic vsemu naporu mogoče, prej pričeti z izdelovanjem. 570 3—1

Nikdar si nismo mislili, da si zamore kako podjetje v vseh krogih toliko zaupanja pridobiti, kot je tega naše deležno postalo. Zdi se nam, kot bi bilo naše podjetje nekaka narodna last, da se je narod veselil, ko je videl, da raste in procvita, a se žalostil, ko nas je nesreča zadela. Ako imamo tako zaupanje ob strani, potem se ne bojimo udarca, in naj je bil še tako ljut.

Od vseh strani dohajajo nam vedno vprašanja, kdaj vendar pričnemo. Pisma govore, da se šele sedaj vé prav ceniti naše testenine, ko jih ni; slišali smo celo, da se po požaru iskali naših testenin in jih plačevali po dvakratno višji ceni kot prej. Večina trgovcev nam piše, da ne prodajajo testenin, odkar so jim naše pošle, ker se je izjalevil vsak poizkus, da bi vpeljali druge.

Ne bode trajalo dolgo, in naše testenine bodo zopet na razpolago. Dal Bog, da bi jih nikdar več ne zmanjkalo!

Prva kranjska tovarna testenin
Žnidaršič & Valenčič, II. Bistrica.

Zahvala.

585

Za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu nepozabne nam matere

Frančiške Zega

izrekamo vsem udeležnikom najtoplejšo zahvalo; osebno se zahvaljujemo prečastitemu gospodu župniku in duhovnemu svetniku Antonu Peterlinu za tolaživne obiske, č. o. franciškanom in č. o. usmiljenim bratom, posebno še preč. p. guard. Otokar Aleš-u in častitemu g. priorju p. Kajetan-u, blagorodnemu gosp. županu Josipu Zirc-u, slavni meščanski godbi in vsem, ki so skazali blagopokojni zadnjo čast ter kličemo: Bog plati.

Kandija, 22. marca 1905.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Podpisano lastništvo tvornice se čuti dolžno, izreči najtoplejšo zahvalo prostovoljnim gasilnim društvom iz Ljubljane, Most, Bizovika in Štepanje vasi, ter gasilcem vevške papirnice za hitro in trudoljubno pomoč pri požaru, nastalem v torek v tvornici. Takisto izreka najsrčnejšo zahvalo c. in kr. sanitetnemu moštvo za neustrašno in požrtvovalno pomoč pri gašenju. 594

C. kr. priv. tvornica za barvila in strojiva na Fužinah
Feliks Terpinca nasl.

Zahvala.

583 1—1

Za mnogoštevilna prisrčna tolažila v moji smrtonovarni bolezni, katero sem, hvalo Vsemogočnemu in Mariji, srečno prebil, izrekam prisrčno zahvalo vsem, ki so me obiskovali osebno ali mi pismeno želeli zdravja. Osebno se zahvaljujem č. gg. domačim in tujim duhovnikom, ki so se me spominjali v svojih molitvah, obema gg. litijskima zdravnikom, ki sta se potrudila rešiti mi življenje, vsem litijskim tržanom, ki so ob moji bolezni pokazali toliko bratskega sočutja, ljubezni in tolažbe, vsem dragim prijateljem in znancem, ki so prijateljsko zvestobo pokazali tudi dejanski, vsem tovarišem iz Marijine družbe, ki so me pridno obiskovali in me tolažili z zaupanjem na Marijo in slednjič tudi svojim sorodnikom in sestram za ves njihov trud ob moji bolniški postelji. Bog in Marija naj bosta vsem plačnika!

Litija, 23. marca 1905.

Franc Rozina,

sobni slikar.

Francovo-varski Lithion-kiselina
Natalie-Vrelec je se pri obolelosti na

mehurju in ledvicah

po kliničkih in zdravniških avtoritetah preskusil in kot izvrsten odobril

Prednosti: Ima najmanj apna! Vapušno žena na vodo! Ima prav posebno prijeten okus! Dobi se v vseh zalozah mineralnih vod in v lekarnah, kakor tudi naravnost pri francovo-varski razpošiljalnici mineralnih vod.

Učenca

za špecerijsko trgovino

sprejme v takoj

584 (1—1) **E. Miklavčič**, trgovec v Kranju.

Kuharica

587 (1—1)

v starosti 27 let, zmožna voditi samostojno gospodinjstvo, želi stopiti v službo kot gospodinja v kako boljšo hišo ali h kakemu gospodu uradniku. Vstopi tudi ondi kjer se vodi kak obrt, gostilna ali trgovina, ali na kako posestvo, kjer se goji poljedelstvo. Vstopi se lahko takoj ali pa tudi pozneje. Obrniti se je pismeno na gospo Antonijo Sajé, Dunajska cesta 19. Ljubljana.

Razpis službe

organista in cerkvenika

na Mirni, Dolenjsko.

Plača v gotovini 300 K, v beri 60 mernikov ajde, nekaj proste bire, prosto stanovanje in nekaj zemljišča. — Nastopi se o sv. Juriju. 591 (1—1)

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj

588 (1—1) **Franjo Škrbec** v Ložu.

2 vajenca

poštenih starišev v starosti 15 let sprejme takoj

Ivan Doğan, 1590 (2—1)
mizarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19.

562 1—1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji solastnice Marije Anžič roj. Likovič iz Sneberja št. 16 na drobno po parcelah naprodaj po javni dražbi v kat. občinah Zadobrova, Šmartno ob Savi, Kašelj, Št. Petersko in Karlovsko predmestje v tukajšnjem sodnem okraju, Volavljve v sodnem okraju Litija in Dragomelj v sodnem okraju Kamnik, ležeče nepremičnine obstoječe iz hiše z gospodarskimi poslopji v Sneberjih št. 16, njiv, gozdov, travnikov in pašnikov.

Dražba se bo vršila dne 27., 28., 29. in eventuelno 30. marca 1905 začenši vsakokrat ob 8. uri zjutraj v Sneberjih št. 16 na posameznih parcelah.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozir na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati pri sodišču.

Dražbene pogoje in osebno izključne cene za vsako posamezno parcelo je mogoče vpogledati pri tukajšnjem sodišču soba 33.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani,

oddelek VIII, dne 18. marca 1905.

Restavracija Rasberger,

Ljubljana, sv. Petra naslp 37, (poleg jubilejnega mostu).

Cenjenim mojim gostom in drugemu slavnemu občinstvu najljubljeneje naznanjam, da pričnem, **jutri v soboto**, dne 25. t. m. točiti poleg puntigamske marčne pive tudi puntigamsko

ala Bavarsko pivo

iz soda in v originalnih steklenicah, in sicer, iz soda v soboto in nedeljo, kakor tudi nadalje ob nedeljah in praznikih, čez celi dan ob delavnikih ob 10. uri dopoldne in od 6 ure zvečer do polnoči. Pivo v steklenicah se prodaja cel dan, ob vsakem času. Izvrstna mrzla in gorka kuhinja.

V zabavo igra najfinejši, pneumatično električni **Piano-Orchestrion „Puck“**. Ta nova pozornost začara vsacega poslušalca, in presega vse dosedanje godbene automate. Iz najfinejšega piano igrajoči komad preide v mogočni forte, in nuancira kakor bi pred prav dobrim harmonijem sedel največji umetnik. Komade igra kakor je te zložil skladatelj. Nikdo naj ne zamudi si ogledati te posebnosti. 586 (3—1)

Z odličnim spoštovanjem

restavrater.

Po zelo nizki ceni se proda več

vinskih sodov

od 100—700 litrov in Jedna

sesalka (pumpa) iz cevi za pretakanje vina

pri Antonu Maver, „Zaloga mengiškega piva“, Lesce pri Bledu. 573 4—1

Švicarija.

Jutri, v soboto 25. marca:

zajtrkovalni koncert

na čast vsem Maricam.

Začetek ob polu 10. uri. Vstopnina 20 v., otroci prosti.

V nedeljo, 26. marca:

popoldanski koncert.

Začetek ob polu 4. uri. Vstopnina 30 v., otroci prosti.

K mnogobrojni 'udeležbi' najvljudneje vabi velespoštovanjem

589

Ivan Kenda

restavrater.

Veliko, šele pet let v rabi se nahajajoče

gostilniško ognjišče

(Sparrherd)

se po ceni proda. Pojasnila daje Avgust Jenko, pekovski mojster na Marije Terezije 443 3—3 cesti št. 7.

Samostojna

kuharica,

nemškega in slovenskega jezika zmožna, 593 1—1

se takoj sprejme.

Mesečno plačilo 30 do 34 kron.

Išče se tudi ena

deklica,

ki zna precej računat, za porabo v gostilni.

Več pove upravništvo.

A 411/00
109/VIII

MAGGI-JEVA ZABELA

je edino in staroznano sredstvo da se pripravi slabim juham, omakam, ragu, sočivju itd. v hipu nepričakovano močan in prijeten okus. — **Zelo izdatno, zato najse ne odda preveč!**
Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga in delikates pa dišav.
Steklenica od 50 v višje. Izvirne steklenice se napolnjujejo prav cenó.

909

1980 36-18

Ernest Hammerschmidt^a nasledniki
Madile, Wutscher & K^o.
trgovina železnin in kovin
Ljubljana, Prešernove ulice števil. 50.
Velika zaloga kuhinjskega orodja
in hišne oprave —

E. Zbitek-ov v Novi Štifti pri Olomueu
zavod za izdelovanje steklenomozaičnih božjih grobov, lurskih duplin in altarjev za procesije ob sv. Rešnjem Telesu.
Odlikovani od Nj. svetosti papeža Leona XIII.; priznanja kat. teolog. akademije v Peterburgu, nemškega mistijona v Carigradu itd.
Ilustr. ceniki zastoj. Vse pošiljke zajamčene.
409 2-2

Cena vžigalic: 401 4
1 orig. zaboj s 500 zavitki (normal) K 48 —
franko Ljubljana, 2% popusta.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

MAL POLOŽI DAR DOMU NA ALTAR
Te vžigalice
so priprave družbe sv. Cirila in Metoda.

1 orig. zaboj s 500 zav. (Flaming) K 52 —
franko Ljubljana, 2% popusta.

iv. Perdan, Ljubljana

Originalni **SINGER** Pazite na tvorniško znamko.

šivalni stroji.
SINGER Co. delniška družba za šivalne stroje.
v Ljubljani sv. Petra cesta št. 6.
399 20-3

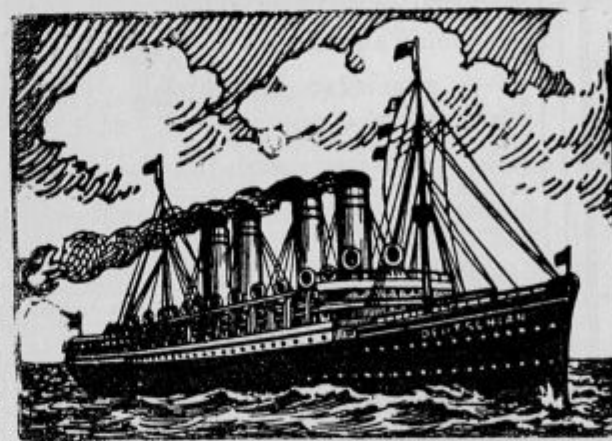
OKLIC.
V sredo, dne 5. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne
prodajala se bode
potom javne dražbe in proti takojšnjemu plačilu
na graščini Raka pri Krškem
vinska posoda razne vsebine, stroji za seno vezati, zdevati in obračati, mlatilnica, stroj za žito vejati, čistilnici za žito itd.
Drugi dan, dne 6. aprila t. l. dopoldne ob 9. uri se bo vršila
podrobna prodaja

njiv, travnikov, senožeti, gozda in poslopij na Hrvaškem brodu in na Hudenjah na licu mesta potom javne dražbe in proti plačilu v večletnih obrokih.
Natančni pogoji se zvedo na dan dražbe.

Kupci se vljudno vabijo k tema dražbam. 547 (3-2)

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo
Hidralične vidre in sesalke
JOSIP WEIBL
J. Spreitzer-ja naslednik
Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.
1055 52-40

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železne okna, železne strešne stole itd.
Specijaliteta: valjasti zastori in solinske pialte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Zastopnik: **FR. SEUNIG**, Ljubljana
31 Dunajska cesta 31

HAMBURG-AMERIKA

Iz Ljubljane v
Novi Jork.

Odhaja se iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu. 1503 52-29

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni.

Pojasnila po večkrat brezplačno.

Marija Sattner,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),
se priporoča preč. duhovščini za
izdelovanje
cerkvenih
paramentov.

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, plavjale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem veze nju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zadovoljno prevzame.

234 26-4

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

532 6-2

uljudno naznanjata, da sta zalogo za spomladansko sezono tako v
konfekciji za dame, kakor tudi v **oblekah za gospode, dečke in otroke**
popolnoma na novo popolnila in vabita cenjene odjemalce k obilnemu obisku.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Naiboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurški obvezila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
vod iz soli za kopel. 52-86

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce posebno priporočljivo:
grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmin, apno i. t. d. — Vnana naročila se
izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Brezplačno in poštino prosto

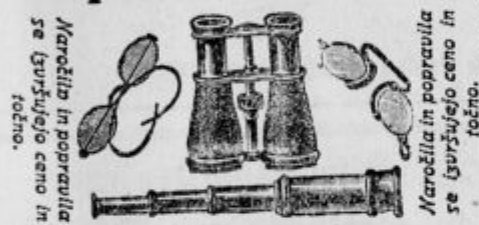
pošilja vsakemu na
zahtevanje svoj ilu-
strovani cenik prva
in največja izvozna
trgovina z urami, bi-
seri, zlatino, srebr-
nino, optičnimi stvar-
mi, godbenimi avto-
mati itd. 52-52-46

Dietingerjev nasl.

Teodor Fehrenbach
v Mariboru (Štaj.),
Gospod. ulica 26,
v lastni hiši.

Nikl. rem. ura od 1:80 glid., srebrna rem-ura
od 4 glid., zlata rem. ura od 10 glid. dalje.
Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča po-
pravila natančno, vestno in jako ceno.

Optični zavod

Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si
vsakdo popravila lahko sam preskrbi.
1254 Dobivajo se najboljše pri 52-36

Karol Kavšek nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji
kakor: mlatnice, slamo-
reznice, vrtila, čistilnice, mlini
za sadje in grozdje, preše itd.
Traverze, cement, storja,
okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.
1012 Patentirana v 30 državah. 52-42

Trpežnejša in lahknejša streha, kakor iz
vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:
Janko Traun
izdelovatelj cementnih, Glince pri Ljubljani.

Nikahih sivih las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las
se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina
(zak. zajamčeno) 1098 52-40

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo iz-
bornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne iz-
gubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede
do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Vi-
teku & Comp.,** Praga, Vodna ulica. — V
Ljubljani naprodaj v drogueriji **A. Korbarja.**

Pivovarna J. PERLES
LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča
izvrstno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti
1009 52-42

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škafih in škafih v poljubni veli-
kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi voski
in suho satovje, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in
pošteno postrežbo.

LJUBLJANA,
Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

1600 64-27

Valentin Golob
(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priporoča:

železo, ploščevino, nosilke in
šine, cement, storje, strešni
papir, vozne plaste, gumnote
cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe,
štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-
delstvo, poljedelske stroje, ku-
hinjske oprave, kositarjeve
posode domačega trpežnega
izdelka.

Velika (zaloga) izbora
pristno pozlačenih na-
grobnih križev.

Postrežba točna!
Cene zmerni!

Založnik zveze avstrijskih
o. kr. državnih uradnikov

Prva domača
slovenska pivovarna

G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfve ulice 12

priporoča slav. občinstvu in spošt. go-
stilničarjem svoje izborni marčno in
na bavorski način

varjeno pivo

Odlikovana na razstavi živil v Parizu
z najvišjim odlikovanjem grand prix in
1008 zlato kolajno. 52-42

Ustanovljena leta 1854.

HERBABNY-jev
podfosfornokisli
apneni-železni sirup.

Ta pred 35 leti vpeljani, od mnogo
zdravnikov odobreni in priporočeni

prsnl sirup

je slez odstranjujoče in kašelj pomirjačo
sredstvo. Ker ima v sebi grenke tvarine vpliva
na dober tek in prebavljane in pospešuje
reditev. To za tvorjenje krvi tako važno
železo je v tem sirupu v lahko asimilirani
obliki zastopano. Zelo koristno je za sla-
botne otroke, posebno za utrjevanje ko-
sti, ker ima v sebi fosforovo apneni sol.

Cena enl steklenice Herbabnyjevega
apnenega železnega sirupa K 2-50, po pošti
40 h več za zaviljanje. 2007 D 14-7

Svarilo! Svarimo
enakim ali podobnim
imenom razširjene,
kar se tiče sestave
in učinka našega ori-
ginalnega preparata,
čisto različne ponar-
redbe našega že 35 let
obstoječega fosfornokislega apneni-železnega
sirupa, prosimo tedaj, vedno odločno zahte-
vati „Herbabnyjev apneni-železni sirup“ in
na to paziti, da se bode zraven stoječa, ob-
lastveno vknjižena varstvena znamka na ste-
klenici nahajala.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatelj:

**Dr. A. Hellmanns Apotheke „zur
Barmherzigkeit“**

Wien, VII. Kaiserstrasse 73-75.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih:
v Ljubljani: M. Mardetschlager, I. Mayr,
G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy; Beljak: L. Ass-
mann, Jobst & Schneider; Brežje: G. Elsässer
dediči; Celje: M. Rauscher, O. Schwarzl &
Co; Celovec: P. Birnbacher vdova P. Hau-
ser & I. Pichler, V. Hausers R. pl. Hillinger,
I. Kometter; Crnomelj: P. Halka; Reka:
A. Mizzan, F. Prodram, G. Prodram, A. Schindler;
Sovodnja: F. Kordon; St. Vid: A. Schiebl;
Trbiž: I. Siegl; Trst: A. Filippi, E. pl. Leiter-
burg, P. Prendini dediči, M. Ravasini, Dr. J. Se-
ravallo, A. Sutina, C. Zanetti; Velikovec:
I. Jobst; Volšperk: I. Huth. 1968 18-14

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne

vizitnice
po niski ceni.

OGLASI

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski ce-
lini ter je velika tovarna srebrnih
prilijena, oddati vso svojo zalogo zgo-
proti majhnemu plačilu delavnih moč.
Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Po-
šiljam torej vsakomur sledeče predmet-
le proti temu, da se mi povrne
glid. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih ne-
žev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic i
anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih
žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni-
žlic;
- 1 kom. amar. pat. srebrna zajemal-
nica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-
nica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za po-
klado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladko;
- 42 komadov skupaj samo glid. 6'60

Vseh teh 42 predmetov je popre-
stalo glid. 40 ter jih je moči sedaj dobi-
po tej minimalni ceni glid. 6'60. Ame-
ricansko pat. srebro je znano, je skro-
in skozi bela kovina, ki obdrži bojo
srebra 24 let, za kar se garantuje.
Najboljši dokaz, da leta inserat ne te-
melji na nikakršni slepariji, zave-
jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bil
blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikde
ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno
garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitov anjska in priložnostna darila

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1469 43

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega bla-
na Dunaji II., Rembrandtstr.

19 S. L. Telefon 14597.

Pošila se v provincijo proti povzetju,
ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).
Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljatelj krasno garnituro ja-
Ljubljana.
zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolki
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovolje-
Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu ja-
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.
St. Pavel pri Preboldu.
Kamil Böhm, okrožni in tovarniški svetnik
S poslanim namiznim crojem sem zelo zdo-
voljen. — Mihael Kovačević, ravnatelj pomo-
d-2 pri vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22. okt. 1914

Vence.
Trakove.
Benedikt, Ljubljana.

Največja izbora

najaoljših in najcenejših

dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.

Pisalni stroji.

Večletno Jamstvo.

Lastna delavnica
za poprave.

60 52-10

Ivan Jax in sin

trgovina s šivalnimi stroji in vozni-
kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Kot zanesljive ure priporočam
posebno „Union“.

Franc Čuden
urar in eksportna tvrdka, zaloga
srebrne in zlatine, delničar
„Družbe prvih tov. ur „Union“
v Genovi, Glashütte in Bielu,
priporoča svojo bogato zalogo

**ženinom
in nevestam.**

Vsakdo naj zahteva najnovejši
cenilnik zastoj in poštino
prosto. 256 52-6

Kot zanesljive ure priporočam
posebno „Union“.

AVGUST REPIČ

sodar

LJUBLJANA (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsako-
vrstne

SODE
po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske sode.

1691 25-24

Tisoče zahval.

nih pisem iz vseh delov sveta do-
biva pojasnila in poučna knjiga
kot domači svetovalec le-
karnarja **A. Thierry-ja** bal-
zamu in centifolj. mazila kot
nenadomestnem sredstvu. Ta
knjižica se pošilja poštino pro-
sto pri naročilu Balsama, pa tudi
sicer se dobi na posebno željo
zastonj. 12 malih ali 6 dvojnih
steklenic balsama stane 5 kron.
60 malih ali 30 dvojnih stekle-
nic K 15.— franko z zabojem
itd. 2 lončka centifolj, mazila franko K3'60. Prosim
nasloviti na,

lekarnar A. THIERRY v Pregradi
pri Rogški - Slatini.

Ponarejalce in razprodajalce ponarejanj mojih edin-
pravih preparatov prosim mi naznaniti, da jih sod-
nijsko zasledujem. 1856 52-2

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. Kantz - a

v Ljubljani

priporoča: pristni rženi, pše-
nični in mlečni kruh, pecivo h
kavi, brioches, orehove in ma-
kove rožičke, vaniljski in fried-
richsdorfski suhori i. dr.

1051 52-42

**Na dan štirikrat sveže pe-
civo in sicer:**

ob 6. in 10. uri dopoldne

ob 2. in 6. uri popoldne.

Pozor!

Prijatelj iz mesta in dežele
ne zamudi stopiti mimogrede
sredi mesta v staroznano go-
stilno **G. Auerjevih dedičev**

pri „belem konjčku“

v Wolfvih ulicah. — Tam
dobiš vedno sveže izborni
marčno pivo iz domače pivo-
varne, kakor tudi mnogo-
vrstna naravna pristna vina
in dobro kuhinjo. Skrbi se
za točno postrežbo in so-
lidno ceno.

J. Spunt, gostilničar.
155 52-9

Napredaj je
10 prav lepih in nekoliko manjših
divjih kostanjev
 Natančneje se izve v Ljubljani, Trnovske ulice št. 17. 544 (3-3)

Kot gozdni čuvaj
 posebno pri kaki lesni trgovini, ali kakem veleposrestitvu išče službe mož srednje starosti, vešč slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika. — Naslov pove upravnistvo „Slovenca“. 437 3-3

Išče se prodajalka
 za specerijsko trgovino z glavno zal. tobaka. Vstop takoj. Pogoji: dobra izpričevala in znanje obeh strok. 542 3-3
 Več pove upravnistvo „Slovenca“.

Zahtevajte
 brezplačno in franko
 svoj ilustrirani cenik z več ko 800 podobami
 ur. zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči
Hanns Konrad
 tovarna za ure in časovna trgovina
 Most št. 955, Češko
 Prava imit. antik. remontir. ura s sidrom, v kateri je moskopf patent v trpežnem futralu iz jelenovega usnja s eleg. verižico iz niklja in privezkom, komad gld. 2'50.

Lep prostor za prodajalno
 555 za 3-3
 se dá v najem pod ugodnimi pogoji v št. Vidu pri Zatičini na Dolenjskem tik župne cerkvi. Več se izve pri lastniku Ivanu Končina v Gorenji vasi, p. Zatičina.

Kamnosek
IGNACIJ ČAMERNIK
 Ljubljana, Komenskega ulice 26
 se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbinska dela.
 Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.
 Izdeluje načrte in proračune.
 1007 52-41

Divji kostanji
 visoki 3-4 m se dobé po nizki ceni v grajščini na lgu pod Ljubljano. 552 2-2
 Priporoča se za vsa podobarska dela
Josip Šubic 519 10-4
 dobar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko. Delo priznано. ○ ○ ○ ○ Cene nizke.

Pomladanska in jesenska doba 1905. 343 40-9
Pristno brnsko blago.
 En kos Mtr. 3.10 dolg, zad. za kompl. obleko za gosp. (suknja, hlače, telovnik) stane le
 En kupon (kos) za črno salon. obleko K 20, kakor tudi blago za površnike, turist. loden, svila, kamgarne razpošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna znana tovarniška zaloga za suknjo
Siegel-Imhof v Brnu.
 Vzorec zaslonj in franko. Zajamč. pošiljatev po vzoru. Velike po prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo blago direktno pri tej tvrdki na mestu tovarne.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
 registrovana zadruga z neomejenim poročtvom
v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši
 na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
 obrestuje hranilne vloge po
4 1/2 %
 brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.
 Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.
 Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 5,245.845'40.**
 Stanje hran. vlog **K 5,089.883'14.** Denarni promet **K 23,806'306'40.** Stanje rez. zaklada **K 98.238'41.**
 Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.
 Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Kmetovalci!

Mastin
 za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, perutnino, konje.
 Le pod tem imenom, katero je zakonito zavarovana znamka, dobite zanesljivo pristni doktor pl. Trnkóczy-jev kranjski redilni prašičji prašek. Najboljši dodatek krmi, zdravo in dietetično sredstvo za pitje. Ta zdravilni dodatek krmi je dobil tisoče zahvalnih pism. Na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju najvišje medalje. — 1 zavoj velja 50 vinarjev in se dobi pri vseh trgovcih; po pošti po 5 zavojev iz glavne zaloge: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Trgovci itd. dobijo popust. 1963 26-10 D 2

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
 Nadomestek za **Pain-Expeller**
 je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1'40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.
 Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ iz Richterjeve lekarnе, potem se je gotovo prejel originalni izdelek.
RICHTERJEVA LEKARNA
 k „zlatemu levu“ v Pragi
 Elisabethgasse št. 5 nova.
 Dnevno razpošiljanje.

Zdravje je največje bogastvo!
Kapljice sv. Marka.
 Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.
 Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri **želodčnih boleznih**, ublažujejo **katar**, urejajo **izmeček**, odpravijo **naduho**, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo **prebavo**, čistijo **kri in čreva**. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na **jetrih in slezih** ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako **mrzlico** in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:
Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.
 Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
 1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14'60 K.
 2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
 3 ducate (36 steklenic) 11.— K.
 Imam na tisoče priznanih pism, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.
 Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb,** Ustanovljena l. 1360.
 Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 191 20-8
Zdravje je največje bogastvo!

Rane
 vsake vrste se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago,
 ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se izkazalo melirno vlažno mazilo, tako imenovano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To zdravilo rane čisti, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečino, hladi in pospešuje zaceljenje.
 Razpošilja se vsak dan.
 1 pastica 70 vin. Proti predpisili K 3'16 se pošljejo 4 pastice, ali K 4'60 6 pastic poštne prosto na vsako postajo avstro-ograrske monarhije.
 Vsi deli embalaže imajo **zakonito deponovano varstveno znamko.**
 Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
 lekarna „pri črnem orlu“
 Praga, Malá strana; oget Nerudove ul. 203.
 Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobi pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschläger, J. Mayr.
 431a 20-2

Dunaj-
 ske želodčne kapljice, vetrove odganjajoče in želodčni krč utešujoče priznано uspešno ljudsko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6 steklenic 1 K.
Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skatljica 70 vin. — Dobita se v lekarni **Mardetschlägerja**, kemika **pri zlatem orlu** v Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg železnega mostu.
 Zaloga kozmetičnih preparatov „Ada“ (oblastveno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in Ada-pomada. 42-2

FRANKESTADT
 TRGOVINA Z MODNIM IN SVILENIM BLAGOM TER POTREBŠČINAMI ZA KROJAČE
 na ogul Zidovskih ulic in Dvorstega trga. 146

Naznanilo.
 Podpisana naznanja najuljudnejše slavnemu p. n. občinstvu, da si je pridobila izbornih ubiralcev ter je z današnjim dnevom prevzela ubiranje glasovirjev proti honorarju 2 kron.
 Popravila se izvrše najceneje in najsolidnejše. 255 a (6)
I. kranjska odlikovana tovarna glasovirjev.
 Ljubljana, Dunajska cesta 11.

Pri nakupovanju
 = suknenega =
 in manufakturnega
 = blaga =
 se opozarja na tvrdko
HUGO IHL
 v Ljubljani
 Špitalske ulice šte. 4.
 250 52-7
 Velika zaloga
 suknenih ostankov.

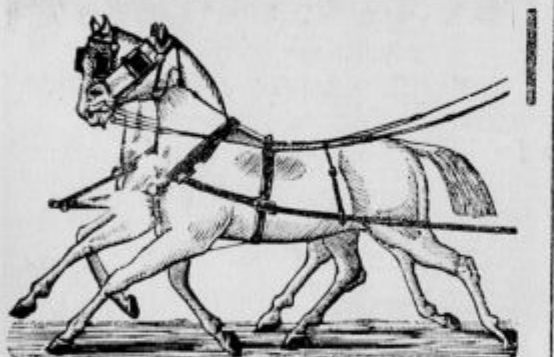
Gospodične
katere se žele izobraziti v **šivanju**
in **krojnem risanju** sprejema
Franja Jesih, Ljubljana
119 Stari trg šte. 28. 20-18

VALENTIN MOZETIČ
zidarski mojster v Litli
se priporoča sl. občinstvu tu in v
okolici za razna
zidarska podjetja in popravila.

Nežika Pikš
Ljubljana, Trubarjeve ulice št. 2
se priporoča
za pletenje nogavic in vsa
tozadevna popravila.

Barve za učence ima v največji in
beri v zalogi trdke
BRATA EBERL v Ljubljani, Francišanske
ulice. 524 19 11-11
Vnanja naročila proti povzetju.

A. Kraczmer zaloga
klavirjev
Ljubljana, Sv. Petra cesta 6
priporoča
popolno zalogo
kratkih klavirjev
mignonov in planin
najbolj renomiranih firm
po najnižjih cenah. Pre-
igra i klavirji, solidno in
stanovitno prenašeni so vedno v zalogi.
Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; Br. Stingl, c. kr.
dv. zalagatelj na Dunaju.
Klavirji se popravljajo,
ubirajo in izvršuje se pod-
laganje z usnjem strokov-
njaško in preskrbno in
zaračunavajo najcenejše.
151 7 52-28

JOSIP STUPICA
jermenar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 6.
Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
katere imam vedno v zalogi k kor tudi vse
druge konjske potrebščine. 541
Cene nizke.

Razpis o oddaji šolske stavbe.

V svrhu oddaje stavbenih del pri šolskem poslopu na Robu pri Velikih Laščah, ki se mora radi razširjenja v dvorazrednico za eno nadstropje vzdigniti, se bode v soboto, dne 15. aprila 1905 ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopu na Robu vršila **ofertna obravnava.**

516 2-2

Stavbena dela, všteti šolsko opravo, so proračunjena:

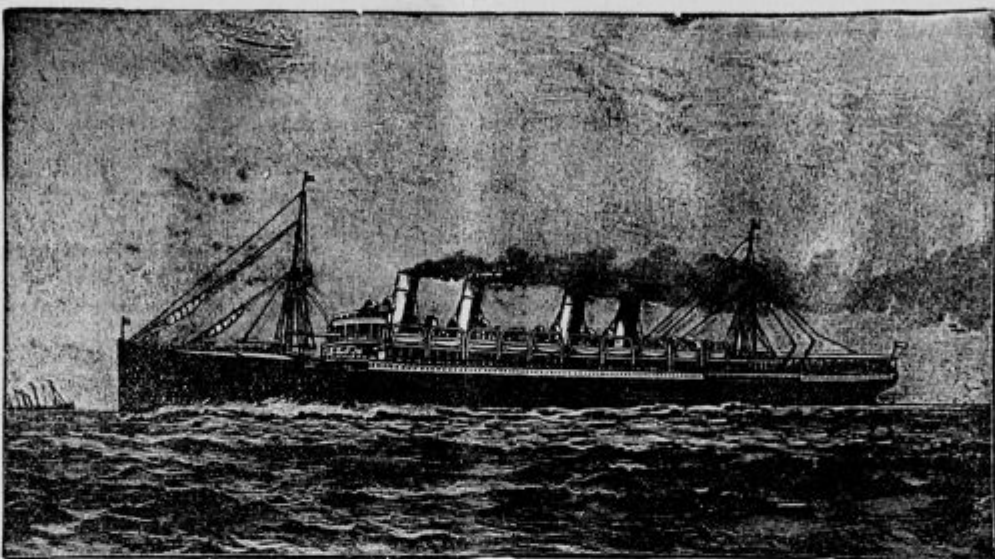
1. odstranitev nerabnega materiala	187.17 K
2. zidarska in težaška dela	8.309.93 "
3. kamnoseška dela	848.70 "
4. tesarska dela	2.814.93 "
5. mizarska dela	969 — "
6. ključavničarska dela	2.391.93 "
7. kleparska dela	557.84 "
8. plesarska dela	273.38 "
9. slikarska dela	111.15 "
10. steklarska dela	184.44 "
11. lončarska dela	422 — "
12. šolska oprava	1.197.50 "

Skupaj 18.267.97 K

Položiti je 50% varščine. Načrti, troškovniki in stavbeni pogoji razgrnjeni so pri krajnem šolskem svetu na Robu do dneva ofertne obravnave na splošni vpogled.

Krajni šolski svet na Robu,

dne 15. marca 1905.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene amer. železnic.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 33

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

Vedno najnovejši

gramofoni

kačor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

1059 100-81

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Europa“, v hiši gospoda Kribarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Samo
6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18,
v novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti znane g.
stbine pri „Figovu“.

**Najboljša, najlepša in najcenejša
ura sedanjosti**

**Prave Roskopf-double-zlate Savonnet
remontoir s sidro**

so najnovejše Roskopf-ure.
Te ure imajo izborni in za-
jamčeno, precizno kolesje s
sidro so dvojno pokrite s 3
zelo močnimi plašči
iz double-zlata z av-
tomatičnim pokro-
vom. Double zlato
je zlatu podobna ko-
vina, ki nikdar ne
izgubi te podobnosti.
Te ure splošno ob-
čudujejo radi krasne
izvršitve in seneraz-
likujejo od pravih
zlatih ur.

Cena 5 gld.

K temu primerna
dvojna verižica za
gospode iz double-
zlata gld. 1.50. Vsaki
uri je priloženo tri-

letno pismeno jamstvo. — Pošilja proti povzetju **Josip
Sperling, Dunaj I., Postgasse 2-51. 406 10-4**

Velikanska

pesa

iz Kvedlinburga.

**Kraški in ameriški
grah, ruski lan,**

vseh vrst detelje, posebno za če-
belno pašo Phacelia in Esparsetto,
vse vrste travnih semen za napravo
aliboljšanje senožeti, kakor tudi
vse vrste zelenjadi, zajamčeno kal-
jive se dobe pri

308 6-6

Petru Lassniku v Ljubljani, Marijin trg

Zahtevajte pri nakupu

671 60-60

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod

Sprejme se tudi
mizarski vajenec
s hrano.

Ribničar - rižol
za seme in konsum
je v vsaki množini naprodaj pri
Laurenčič & Domicelj
Ljubljana, Dunajska cesta šte. 32.

Več učenk
sprejme v pouk 474 2-1
A. Timeus, šivilja, Križevniške ulice
št. 9, I. nadstr., Ljubljana.

MATTONI'S
GIESSHÜBLER

Raba tega v zamašek
vžganega znamenja in ru-
deče vreleške etikete se
priporoča kot varstvo proti
pogostim ponaredbam
Giesshüblske kisle vode.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.
Založba pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u
v Ljubljani. 32 52-11

Postranski zaslužek.
Stara, med najboljše šteta avstrijska
življenska zavarovalnica namešča povsod
ugledne in spoštovane osebe obojega spola
kot zastopnike ali pa kot zaupne sodelavce.
Malo truda, pa dosti zaslužka. Primerno
zlasti za uradnike, učitelje, trgovce, poto-
valce itd. — Reflektantje naj naznanijo svoj
naslov upravnistvu tega lista pod šifro „Po-
šten in dober zaslužek“. 565 5-1

Podučen ribarski tečaj.
Dne 15. in 16. aprila t. l. se bo
poučevalo o ribarstvu v postrvskih
in račjih vodah v ribarskem zavodu
na Studencu pri Mar. Dev. v Polju.
Za vdeležbo se je zgledati do
6. aprila t. l. pri načelniku ribarskega
okrajnega odbora, notarju dr. Vok-u
v Ljubljani. 566 2-1

V najem se dá takoj pod ugodnimi
pogoji dobro idoca

gostilna
z gospodarskim poslopjem vred (velik hlev,
prostorna klet) v Hrastju pri Ljubljani
št. 6, ob cesti proti novemu št. Jakobskega
mostu. Na željo se oddaja tudi njive in trav-
niki. Podrobne pogoje pove lastnica Ma-
rija Avšič ravnotam. 560 2-1

Pozor!
Močno, dobro ohranjeno
kolo
se po nizki ceni proda.
579 3-1 Emonska cesta št. 10 (podstrešje.)

Majhna gostilna
ali pa
majhna trgovina na deželi
se vzame na račun. 563 2-1
Ponudbe pod M. M. na uprav. „Slovenca“.

Manufakturna trgovina
Češnik & Milavec
Ljubljana, Lingarjeve ulice
se priporoča in naznanja slavn. občinstvu, da sta popoloma založena v krasni
novosti spomladanskih in letnih oblek.
535 6-1 Postrežba strogo solidna!

Oklic.
C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori naznanja s tem, da se bode
dné 10. aprila 1905 ob 9. uri dopoldne
na licu mesta v Zatični prodajalo na prostovoljni javni dražbi posestvo gosp.
Aleksandra in Ide pl. Födransberg vlož. šte. 4 kat. obč. Zatičina in sicer posamezno
po zemljiških parcelah.
Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira
na prodajno ceno.
Dražbeno izkupilo je položiti v roke podpisanega sodišča.
Dražbeni pogoji se bodo kupcem naznanili pred začetkom dražbe.
C. kr. sodišče v Višnjigori, oddelek I.,
dné 20. marca 1905.

Za Velikonoš-
ne praznike se dobe po najnižjih cenah obleke za go-
spode dečke in otroke, kakor tudi najfinejše konfekcije
za dame v največji izbi od najnavadnejše do najfinejše
izvršitve. 592 (6-1)
Angleško skladišče oblek
O. Bernatovic, Ljubljana. Mestni trg št. 5.

Najcenejša vožnja v Ameriko.
E. Kristan
oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna
za
Ameriko
v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41
(na dvorišču). 468 43-3

Najcenejša vožnja v Ameriko.
Red Star Line
RDEČA ZVEZDA
v Ameriko
preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.
Hitra in varna vožnja na moderno oprav-
ljenih, novih brzoparnikih te solidne
družbe s pošteno in čisto postrežbo.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne
vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah
št. 41, od južnega kolodvora na desno.
Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:
Franc Dolenc
V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v
torek dopoldne da prestosite pravočasno
na barko v soboto zjutraj. Naši parniki —
Finland Kronland, Vaderland, Zealand — oziro-
do New Yorka osem dni. To je pri to, Ujuda-
nost, snaga in zdrava hrana je na njih
pri nas prvo in zadnje. Red Star.

Vabilo
na
občni zbor
„Kmetijskega društva v Leskovici“
registr. zadruga z omejeno zavezo
kateri se bo vršil
16. aprila 1905 ob polu 3. uri popoldne
v prostorih „Kmet. društva v Leskovici“.

Dnevni red:
1. Poročilo načelstva in tajništva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Vabilo
na
občni zbor
„Posojilnice in hranilnice
v Leskovici“
registrovane zadruga z neomejeno zavezo
kateri se bo vršil
dné 16. aprila 1905 ob 4. uri popoldne
v prostorih „Kmet. društva v Leskovici“.

Dnevni red:
1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1904.
3. Volitev načelstva.
4. Slučajnosti.

Vabilo
na
V. občni zbor
„Hranilnice in posojilnice za
Planino in Studeno s sedežem v
Planini“
registr. zadruga z neomejeno zavezo
ki se bo vršil
dné 2. aprila 1905, to je 4. nedelja v postu
ob 11. uri dopoldne
v pisarni župnega urada v Planini.

Dnevni red:
1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Pregled in potrjenje računa za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Fr. Wagner
mizarski mojster
Ljubljana, Gradišče 6
se priporoča slav. občinstvu v izdelovanju
prodajalnih, pohištvenih in kuhinjskih
oprav ter vsa druga mizarska dela in
popravila, kakor tudi polaganje in čiščenje
parketov.
Izdeluje se hitro, natančno, trpežno in
po najnižjih cenah.

Letovišče „Laverca“.
Znano gostilno istotam je udano
podpisana prevzela in jo 25. t. m.
zopet odpre.
Točila se bodo fina naravna
vina različnih vrst iz Lenčeto-
vinske trgovine in pristno pivo.
Za dobro mrzlo kuhinjo in pri
pravočasni prednaročbi, tudi za
gorko se bode skrbelo.
K obilnemu obisku se toplo
priporoča z velespoštovanjem
gospa Antonija Kink.
558 4-4 gostilničarka.

**Higieniško
razpraševanje**
stanovanj, tovarniških lo-
kalitet l. t. d.

Vacuum Cleaner
Telefon **Peter Matelič** štev. 155.
zavod za snaženje stanovanj
Škofje ulice št. 1.

Preproge
pohištvo,
se sprejema
za snaženje in shranjevanje.

Cepljene ameriške trte

Ilepo zaraščene in dobro vkoreninjene in sicer: Laški rizling, mali rizling, traminec, silvanec, bela in rdeča žlahtnina, portugizer, moslavec, muškatelec in Wildbacher priporoča po nizkih cenah: **Franjo Thaler**, vinogradnik pri Št. Ilju v Slov. goricah. (Štaj.)
Naročila sprejemam že zdaj.

2140 16-12

Novosti

1647 26

modnega
svilenega blaga
in
nakitja
največja izbira
pri

Alojziju Persché
Pred Škofjo št. 21. Ljubljana.

J. Soklič

v Ljubljani, Pod Tranco št. 1

priporoča preč. duhovščini in slavnemu ob-
činstvu v mestih in na deželi 333 13-2

izborno svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, tu-
rističkih klobukov, čepic po raznovrstnosti
blaga po primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga lodnih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

Brzjav!

Anton Schuster
Ljubljana

Špitalske ulice št. 7

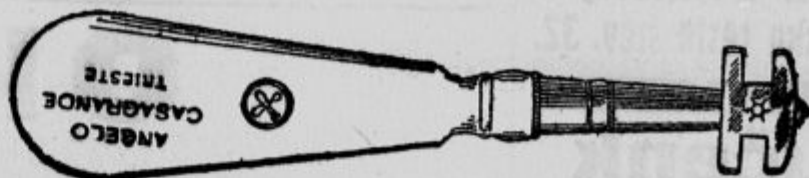
priporoča novosti v

konfekciji za dame
in deklice, bluze in
deške obleke, mo-
dno blago za dame
in gospode, voile,
satin, levantin, pre-
proge, najboljše
platno, Chiffon pe-
rilo in kravate za
gospode.

469 15-3

Solidno blago! Nizke cene!
Vzorci na zahtevanje poštne prasti.

Diamanti za rezanje stekla

po K 1'80, 2'40, 3'—, 4'—, 5'—, 6'—, 8'—, 10'—, 15'— 20'— 30'—.
ANGELO CASAGRANDE v Trstu, Portici di Chiozza 1. Telef. 994.

Nad 10.000 ko-
madov

v zalogi.
Vsak komad je
zajamčen.

Razpošiljatev tudi
posameznih ko-
madov po povzetju.

Originalne tovar-
niške cene.
221 52-7

A. Primožič, Ljubljana, Mestni trg 25

V soboto 4. marca pričeni

400 104-10

pride na prostovoljno prodajo

najnovejše blago za damske pomladne obleke, svileni blago
za bluze, paletu- in dežne plašče, ca. 200. kom narejenih
svilenih bluz od gld. 3'50 višje; fini francoski batisti in pe-
rilni zefiri od 16 kr. dalje. Posteljne preproge in garniture,
peluche preproge od gld. 1'65 višje; perilo za gospode
in dame radi

popolne opustitve trgovine.

Ker se blago naglo razprodaja, ne razpošiljamo nikakih
vzorcev, nasprotno si pa vsakdo blago lahko ogleda.

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom

priporoča:

471 3

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke,

štorjo za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči,
kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno,
pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo
in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne
žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

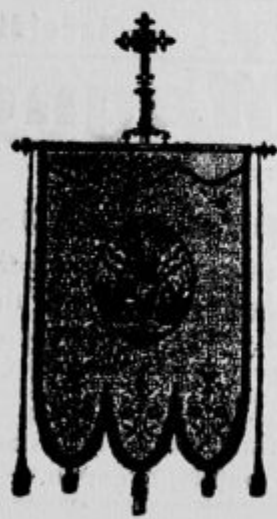
Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnoj-
nico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za
mlekarno, lične kletke, razno kuhinjsko opravo.

Velika zaloga slamoreznic, mlatic, gepelnov, čistilnic, tri-
jerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnje, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočije. Semena za poljedelce,
poljski mavec, svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in
fibris za izdelovanje šteti in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd

apich vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevrzma
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštano po najnižji ceni
bandera in vse druge obleke.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
virati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dra-
gov in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 1565 26-12

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptolr:
Miklošičeva cesta št. 6

Telefon 154.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mazila
za hrastove pde, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa
v najino stroko spadajoče delo v mestu
in na deželi kot priznano rečno in fino
po najnižjih cenah.

1966 52-19

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strebelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih.

18 150-33